

ЗВЯЗАД

Орган Цэнтральнага Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора

СЕРАДА, 25 ліпеня

1928 г.

№ 170 (2977)

Конт асобнага нумару ўсгоды 5 кап.

Год выдання дванаццаты.

УМОВЫ ПАПІСКІ:

На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.

Зьмена адрасу: мусовага—10 к., Ішчагародняга—20 кап.

ПАЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок нонпарэлі (пасля тэсту)—60 кап. Ішчагародня—1 р. Пасярод тэсту ў два разы даражэй. Пры шматрадовым друкаванні—сідзі на згоды. Згодна паст. СНК ад 10 верасня 1924 г. бярэцца зьверху тарыфу 10 проц. падатку.

Паплата і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Зьвязда“—г. Менск, Савецкая, 63, (трэці паверх) ад 9 гадз. раніца да 3-го гадз. дня. У агульных гарадах—у адд. Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.

РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

Слабыя месцы

«Аб'яднаны пленум ЦК і ЦКК прапанаваў ўсім партарганізацыям зьвярнуць сур'ёзную ўвагу на ўстанаўленьне безагаворачнай рэвалюцыйнай дысцыпліны пры выкананьні агульна-гаспадарчых плянаў»...

«Толькі пры ажыццяўленьні суровай пралетарскай дысцыпліны ва ўсім гаспадарчым апарата магчыма без больш ці менш значных перабоў ісьці ўперад па шляху да сацыялізму».

(З рэзалюцыі красавіковага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б)).

Да канца гаспадарчага году застаўся ўсяго 2 в лішкам месяцы. Падагульняючы паказчыкі па некаторых галінах народнай гаспадаркі, даюць ня вельмі адвальняючыя вынікі, пры адначасным агульным росьце народнай гаспадаркі і культуры.

Узятая партыйнай лінія на тое, каб як-бы там ні было зьнізіць будаўнічы індэкс на 15 проц. у канцы будаўнічага сэзону,—знаходзіцца пад пагрозай невыкананьня, чым становіцца рэальным неапраўданьне чаканых фінансавых разьлікаў. Для будаўнічага сэзону мы маем тэрмін яшчэ больш, як 3 месяцы, за якія будаўнічым арганізацыям трэба падцягнуцца. Спыніцца на якім-небудзь 8-10 проц. зьніжэньні будаўнічага індэксу, як аб гэтым гавораць кан'юнктурныя паказчыкі, выходзячы з таго тэмпу, які цяпер наглядзецца,—вяўляецца вядчымым. Мы мала яшчэ зрабілі для таго, каб сапраўды так арганізаваць і працу і тэхніку ў пабудове новых будынкаў, каб можна было спыніцца на тым, што ўжо дасягнута. Возьмем для прыкладу хоць-бы такое буйное будаўніцтва, як унівэрсытэцкі гарадок у Менску—там нават неспэцыялісты ў гэтай справе, аглядзеўшы гэтае будаўніцтва, скажа, што яно нічым такім нова-тэхнічным палепшэньнем не характарызуецца. Няўжо-ж кіраўнікі гэтага будаўніцтва (Дзяржстрой) лічаць, што ў канцы году можна будзе апраўдаць толькі тым, што некаторыя будаўнічыя матэрыялы даражэй каштавалі, ці ня было належных рысунаў і г. д. Гэтага мала, гэтага невястарчальна, каб іх апраўдаць. Магчыма і патрэба дасягнуць большага, чым цяпер дасягнута,—гэтага патрабуе партыя, гэтага патрабуюць нашы плянавыя разьлікі.

Другое пытаньне—гэта зьніжэньне сабекошту прамысловай прадукцыі. У мінулым годзе па прамысловасьці ня выканана заданьне аб зьніжэньні сабекошту і нават наадварот быў некаторы рост. Цяпер праектавана, каб такое зьніжэньне было ня менш 6 проц. Гэтае бальное заданьне таксама знаходзіцца пад пагрозай невыкананьня. ВСНГ ужо падняў трывогу з прычыны таго, што апошнія 3 кварталы гаспадарчага году не далі належных вынікаў, а калі так пойдзе справа і далей, тым-жа тэмпам, то будзе зьніжана ня 6 проц. сабекошту, а значна менш, гэта значыць паўтарэцца малюнак мінулага году. А гэта значыць быць нячуйнымі і глухімі да тых патрабаваўняў, аб якіх партыя ў апошнія часы гаворыць вусьцю, адкрываючы.

Паўстае пытаньне, дзе голас, дзе адказ працаўнікоў, спецыялістаў,

вытворчых нарад, прафэсійнальных працаўнікоў і інш. па гэтым ражным пытаньні? Дзе канкрэтныя вывады і дасягненьні?

Ацэнку працаўнікоў-гаспадарнікаў партыя павінна ўстанавіць па выніках зьніжэньня сабекошту, па выніках выкананьня канкрэтных партыйных дырэктыв. Гэтага патрабуюць апошнія паставы партыі.

Далей, пакуль што мы ня маем яснага адказу, ці будзе выкананы запраектаваны па прафінпланах прырост прадукцыйнасьці працы на 26 проц. Кан'юнктурныя паказчыкі аб гэтым не гавораць нічога адвальняючага, прычым мы маем пры гэтым на ўвазе яшчэ і тое, што гэты запраектаваны рост прадукцыйнасьці працы павінен быць выкананы ня толькі на 100 проц., але і значна больш, дзякуючы таму, што рост намінальнай заробтнай платы ўжо перавысіў запраектаваную сярэдняю, г. зн. 7,5 проц. і перавысіў ужо 10 проц.

Гэтыя няспрыяючыя суадносіны паміж прадукцыйнасьцю працы і ростам зарплат павінны былі выправіцца шляхам падняцьці прадукцыйнасьці працы, інакш усё гэта блэзумоўна і няўхільна адаб'ецца на тэмпе росту зарплат у 1928-29 гаспадарчым годзе.

Які-ж, урэшце, вынік можа атрымацца ад гэтых зазначаных слабых месцаў? Няўхільны прарыў выкананьня вытворчых праграм па прамысловасьці, як і капітальнага будаўніцтва. А адсюль і рад нежаданых вынікаў, як мець менш прамфонду для таваравароту на будучы год, а таксама нежадане задганьне адчыненьня прадпрыемстваў і не атрыманьне ад капітальных пабудов, якія не канчаюцца ў належныя тэрміны, хуткага і сваячасовага эфэкта.

«Правда» ва 21-VII заклікае нас, што да задач гаспадарчага кіраўніцтва павінна быць зараз далучана і патрабаваць:

«максимум рационализации, максимум повышения производительности труда». Гэтага мы пакуль яшчэ ня маем. На гэтыя задачы трэба зьвярнуць увагу і дабіцца ўстаноўленых партыйных вынікаў. Адзуканая і іншыя кампаніі ня могуць і не павінны адбіцца на працы. Устаноўленую партыйную некаторую свабоду манэўраваньня трэстаў і прадпрыемстваў трэба «без адганьваньня прывесці ў жыцьцё, каб гэтая гібкаясьць свабоды манэўраваньня» дала хутчэйшыя і больш наглядныя вынікі і нагнаць у належных працэнтах прапушчаны час. Толькі такім шляхам магчыма умацаць слабыя месцы.

М. Карлін.

VI кангрэс Камінтэрну

Дэлегаты на пасяджэньні

Спрэчкі па дакладу т. Бухарына

ЛЕПШ ПАСТАВІЦЬ СПРАВУ ІНФАРМАЦЫІ

МАСКВА, 23. Пасьля Сэмара ў спрэчках па дакладу т. Бухарына выступіў Дэ-Вісэр (Галандыя), які адзначыў нявыстарчальнасьць дырэктывы і ўказаньняў з боку Выканкому Камінтэрну. Дэ-Вісэр зазначыў на неабходнасьць лепш паставіць справу інфармацыі сэкцыі Камінтэрну, якая, напрыклад, у часе барацьбы з трацкіскай апазыцыяй, была нявыстарчальна і часта атрымлівалася са спазьленьнем.

НЯВЫСТАРЧАЛЬНАЯ ЎВАГА РАБОЦЕ СЯРОД НЭГРАЎ

Дэлегат нэграў Паўночнай Амэрыкі Форд гаворыць што кампартыя Амэрыкі да гэтага часу ўдзяляе працы сярод нэграў нявыстарчальную ўвагу. Між тым, налічча двух мільянаў нэграў у прамысловасьці, паўтара мільёны ў сельскай гаспадарцы і аднаго мільёна на асабных паслугах у Злучаных Штатах, стварае з іх буйную рэвалюцыйную сілу, якая павінна быць выкарыстана кампартыяй.

Даклад Інтэрнацыянальнае Кантрольнае Камісіі

На пасяджэньні Кангрэсу Камінтэрну 19 ліпеня з дакладам ад імя Інтэрнацыянальнае Кантрольнае Камісіі выступіў т. Стучка, які зазначыў, што большасьць спраў, разгледжаных ІКК, адносілася да перыяду ровных апазыцыйных плыняў, у пры ватнасьці, да перыяду ўзьнікненьня

Сацыял-дэмакраты ўжо вразумелі значэньне нэграў, арганізавалі з іх рэакцыйныя нэгрыцянскія аб'яднаньні, сярод якіх уплыву мы ня маем.

БАРАЦЬБА ІНДУСАЎ З ІМПЭРЫЯЛІЗМАМ

Ад індыйскай дэлегацыі выступіў Сікандэр, які ўказаў на значэньне барацьбы індусаў з імперыялізмам і з неабходнасьць лепш паставіць справу інфармацыі сэкцыі Камінтэрну, якая, напрыклад, у часе барацьбы з трацкіскай апазыцыяй, была нявыстарчальна і часта атрымлівалася са спазьленьнем.

НЕДАХОПЫ ПРАЦЫ КАМПАРТЫЙ НЯМЕЧЫНЫ І ФРАНЦЫІ

Тав. Васільлеў (Выканком Камінтэрну) прысьвяціў сваю прамову неабавяднасьці паміж палітычным уплывам і арганізацыйнымі дасягненьнямі сэкцыі Камінтэрну. Пры належаў праце такіх сэкцыі Камінтэрну, як кампартыі Нямецчыны, Францыі, якія аб'ядналі на выбарах пад

сваім сьцягам мільёны выбаршчыкаў, змаглі-б значна павялічыць свой лічбовы склад.

Адносна работы КІМ'у т. Васільлеў адзначае, што за выключэньнем СССР за апошнія гады ў росьце камсамольскай арганізацыі мы значных посьпехаў ня маем, а ў некаторых краінах ёсьць нават скарачэньне ліку членаў.

ПАМЫЛКІ АЎСТРЫЙСКАЕ КАМПАРТЫІ

Копленг (Аўстрыя) гаворыць аб няўдачы кампартыі Аўстрыі ў часе ліпеніўскага паўстаньня. Гэтыя няўдачы глумачацца дапушчанымі буйнымі памылкамі якія партыя пастараецца выправіць узмоцненай работай сярод мас.

ДЛЯ АБЯРОНЫ СССР

Ад імя канадзкай дэлегацыі Манданьдэ заяўляе, што канадзкае кампартыя робіць усё магчымае для абароны СССР і лічыць неабходным уключыць у гэту работу арганізацыю пасылкі рабочых дэлегатаў у СССР, а таксама стварэньне камітэтаў прыцягаву Савецкага Саюзу.

Японцы зьнішчылі 10 кітайскіх вёсак

Антыяпонская канфэрэнцыя ў Шанхаі

ШАНХАЙ, 23. Як паведамляюць кітайскія газэты, у выніку апошняй сутычкі ў Шаньдуні 600 кітайскіх салдат забіта і 2.000 разброена. Японцы патрабуюць асабістага прабацьчыня з боку генэрала Гу-Чэна, публічнага пакараньня сьмерцю кітайскіх салдат у прысутнасьці японскіх войск і забароны салдатам пераходу ў нейтральную зону.

Як паведамляе агенцтва «Го-мін» японскай бамбандыроўкай зьнішчана 10 кітайскіх вёсак.

ШАНХАЙ, 23. Японскія колы заўважваюць, што Чжан-Сюэ-Лян вгадзіўся з патрабаваўнямі Токіё, спыніць перагаворы з паўднёўцамі, скасаваць мясцовае палітычнае бюро ў Манчжурый, арыштаваць і пакараць сваіх падуладных, якія зьяўляюцца адказнымі за мірныя пранавоны Нанкіну. Паводле агульнай думкі падобны адказ Чжан-Сюэ-Ляна зьяўляецца ад-

нак мала праўдападобным. Як паведамляе агенцтва «Го-мін» нанкінскі ўрад атрымаў тэлеграму ад Чжан-Сюэ-Ляна з прозьбаю аказаць абарону яго прадастаўніком, якія едуць у Нанкін. Як паведамляе тое-жа агенцтва, Чжан-Сюэ-Лян ужо заявіў, што прымае тры прынцыпы Сун-Ят-Сэна ў якасьці асновы, на падставе якой павінна быць ажыццяўлена палітычная рэарганізацыя Манчжурый.

ШАНХАЙ, 23. Антыяпонская канфэрэнцыя ў Шанхаі праходзіць з вялікім удзелам і энтузіязмам. На канфэрэнцыі прысутнічае звыш 100 дэлегатаў ад грамадзкіх і гандлёвых арганізацыяў. Штодня прыбываюць новыя дэлегаты.

З прычыны байкоту, у Шанхаі накапілася шмат японскіх тавараў, якія ляжаць на складах без руху.

Прадвыбарчы манэўр Лейд-Джорджа

Англія траціць на ўзброеныя мільярд 140 мільёнаў

ЛЕНДАН, 23. Выступаючы на мітынгу ў Стокфільдзе, Лейд-Джордж характарызаваў адносіны кансэрватыўнага ўраду да праекту Кэлэга аб забароне вайны наступным чынам:

— Калі гэта прапанова, — заявіў Лейд-Джордж—прышла з Амэрыкі, яе сталі аглядаць так падазраю, быццам, гэта была грамучая зьмяля. Аднак, зьмяню ўдалося зьвязаць шматлікімі агаворкамі. З праекту мала выкінута тое, што было палічана атручваючым джалам. Зараз прапанова паложана ў шыльны спок і дзяржаўныя людзі Эўропы паставілі яго на паліцы побач з іншымі довадамі іх долбесьці ў справе заключэньня дагавораў».

Лейд-Джордж заявіў, што Англія траціць штогодна 114 млн. фунтаў стэрлінгаў (каля 1 мільярду 140 міль-

ёнаў руб.) на «машыну па зьнішчэньні людзей». У даваенны час Англія траціла на ўзброеныя 77 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў.

Зькраюўшы выступленьні Мэкстона і Уітлі з крытай афіцыйнай палітыкі рабочай партыі, Лейд-Джордж заявіў:

«Мэкстон і Уітлі хутка пачалі біцца з парлямэнцкай фракцыяй рабочай партыі падушнікамі. З гэтай бойкі лідэры рабочай партыі выйшлі пакрытыя белымі пер'ямі, а да Мэкстона і Уітлі ня прыстала ніводная перынка».

Наконт зьезду фэдэрацыі горнарабочых Лейд-Джордж заявіў:

«Лідэры гарнякоў забясьпечылі сабе большасьць вельмі простым спосабам, які заключаецца ў тым, што яны скінулі са сходаў усіх нязгодных з імі».

„Красін“ ідзе ў Бэрген

Трыумф навукі Чырвонай Расіі

ПАРЫЖ, 23. Канстатуючы посьпехі «Красіна», лева-буржуазная „Вольтэ“ піша:

«Савецкая Расія дала павлілізанаму сьвету строгую і вельмі добрую навуку міжнароднай сацідынасьці. Посьпех „Красіна“ прадстаўляе сабою трыумф арганізацыі і навукі Чырвонай Расіі, бо кіраўнікі экспэдыцыі і іх выдатныя прэмы, якімі яны карысталіся, зьяўляюцца пільна малодзі савецкай на-

прывізеца працаваць самалёту. Камітэт атрымаў весткі, што „Чыта ды-Мілаво“ маркуе вярнуцца в Нарвіка ў Кісбэй для супольнай працы з „Красіным“.

Атрыманьні таксама весткі аб жадацьні шведзкай лётніцкай весткі далей пошукі, даючы базу на „Красіне“.

Мусаліні аб экспэдыцыі Нобіле

РІМ, 23. Агенцтва Стэфані паведамае, што „выступаючы на пасяджэньні міністраў замежных спраў»

Чэрвеньская кан'юнктура

«Правда» ў палітычным аглядзе піша:

— Чэрвень—апошні месяц старога вагатоўчага году. У чэрвені высвятляюцца віды на надыходзячы год ня толькі ў адносінах да ўраджаю, але ў вялікай меры і ў адносінах да прамысловасці.

Якая-ж чэрвеньская кан'юнктура бягучага году? З ураджам становіцца спрыячае, якое абяцае сярэдні і месцамі вышэй сярэдняга валовы збор. Пасеўныя паказальнікі гавораць аб тым, што с.-г. рынак прад'явіць ўзмоцнены попыт на прамысловыя тавары. Аб тым-жа гавораць і рынчынны паказальнікі: у вальчы паўсямясовы рост патрабаванняў прамысловых вырабаў, многія выстарчальныя тавары робяцца дэфіцытнымі.

Аб стане прамысловасці можна меркаваць па гэй акалічнасці, што хоць у чэрвені месяца г. году таксама здарылася зніжэнне валавога прадукцыі, але падрыхтоўчая работа па ўпарадкаванні водпуску і на правядзенні больш шпаркім тэмпам рамонту выявілася: у мінулым годзе ў чэрвені крывая ішла ўнів больш шпаркім тэмпам, чым у чэрвені бягучага году. За ўсе 9 ме-

сяцаў валава прадукцыя перавысіла такую-жа за кастрычнік—чэрвень 1926-27 г. на 21,7 проц.

Гадавы план быў разлічан на вытворчасць 122 проц. у адносінах да мінулага году. Магчыма, што ў 1928-1929 г. намечаная праграма будзе выканана, бо ў гадавым маштабе неадпаведнасць паміж попытам і прапановаю прамысловых тавараў значна зменшана. Але восенню і ў першай палове зімы належыць чакаць недахват гарадзкіх вырабаў. Тым больш у нас ёсць падстава патрабаваць ад кааперацыі правільнага іх завозу, ад сіндыкатаў-жа рэгулярна забеспячэння таварамі кааперацыі, без чаго загатоўкі прадуктаў земляробства і жывёлагадоўлі будзюць моцна затrudнены. Таму тут нам прадстаіць вялікая работа, бо мы павінны на толькі забеспячыць унутраны рынак хлебам, прамысловасць сырцом, але і ўзмоцніць экспарт. Замежны гандлёвы наш баланс на-ранейшаму застаецца пасіўным, і ў чэрвені імпарт на 12,7 млн. руб. перавысіў экспарт, а за ўсе 9 месяцаў амаль на 120 млн. руб. У 1928-1929 годзе неабходна дабіцца актыўнага баянся.

Савецка-нямецкія адносіны ў важныя нарады ў міністэрстве замежных спраў

БЭРЛІН, 23. Як наведана ў «Берлінер Тагеблят», у бліжэйшыя дні ў Берліне паміж нямецкім паслом у СССР Бракдорф-Ранпа і аўтарытэтнымі прадстаўнікамі міністэрства замежных спраў будзюць адбывацца важныя нарады аб адносінах да СССР.

Газета сцвярджае, што на гэтых нарадах будзюць перагледжаны палітычныя і эканамічныя пытанні, якія ў свой час прывялі да сымоньня эканамічных перагавораў. Акрамя таго тэма абгаварэння будзе служыць шахцёрскі працэс і яго вынікі, а таксама пытанне аб гарантыях для нямецкага капіталу і нямецкіх работнікаў у СССР.

У заключэнне газета наведана, што нямецкі ўрад лічыць неабходным пашырэнне дагаворных асноў, добра ўлічваючы ўсе труднасці, якія стаяць на шляху да гэтага.

У Турцыі галадаюць 200.000 чалавек

АНГОРА, 23. Па афіцыйных даных у 6-ці паветах Турцыі галадаюць 50 тысяч сем'яў у агульнай складанасці 200 тысяч чалавек. Ім прыдзецца аказаць дапамогу ў працягу 6-12 месяцаў. Урад ужо прыняў меры да паражэння, а саюз гарнікаў да разгалу. Камітэт заклікае гарнікаў дзейнічаць самастойна, не плаціць членскага ўзносаў, выналіць прафбюракраты, арганізаваць новы саюз і выбраць дэлегатаў на зезд гарнікаў, які адбудзецца ў Пітэбургу 9-га верасня.

Гнаць прафбюракраты!

НЬЮ-ЁРК, 23. «Нацыянальны арганізацыйны камітэт гарнікаў» апублікаваў заяву, у якой выкрывае Дэвіса (старшыню саюзу гарнікаў), які даваў гарнікаў іштатаў Пенсільваніі і Дэйла да паражэння, а саюз гарнікаў да разгалу. Камітэт заклікае гарнікаў дзейнічаць самастойна, не плаціць членскага ўзносаў, выналіць прафбюракраты, арганізаваць новы саюз і выбраць дэлегатаў на зезд гарнікаў, які адбудзецца ў Пітэбургу 9-га верасня.

Рабочая партыя—агэнт ангельскіх цывёрдалобых

ЛЕНДАН, 23. На мітынг, арганізаваны кансерватыўнай партыяй у Брэмтэме, Балдвін, між іншым, заявіў «Кансерватары навучылі рабочую партыю стаць наступова вышэй гвалту і кампаніацыю лічыць вышэй за канфіскацыі. Рабочая партыя навучылася апрацаць свае патрабаванні ў ангельскую вопратку».

Карл Маркс вылядае ў рабочай партыі ня як немец, а як сактанцкі поп, альбо як лідэр трэд-юніёнаў».

Работа ў Мурманскім порце

Нямецкая кампартыя заадагчаста застасоўвала выключэнне з партыі, як меру пакарання. ІКК прытрымлівалася пункту погляду, што рабочыя, якія так, ці інакш бралі ўдзел у апазіцыйнай дзейнасці, маглі-б быць захованы для партыі, калі-б ім сваячасова была дана магчымасць вярнуцца ў яе рады. ІКК зазначала, што акрамя выключэння, ёсць і іншыя меры ўздзейнічання ва многіх выпадках зусім выстарчальныя. Практыка пацвярджае,—сказаў т. Стучка,—што мы мелі рацыю.

Потым у ІКК было шмат пытанняў таксама ў сувязі з другой апазіцыяй—ультра левай, напрыклад, у сувязі са справаю Рут Фіншэр і Маслава.

Справа Маслава паказала, што маляды таварышы ў капіталістычных краінах яшчэ ня вывучылі правільнай лініі паводлін перад буржуазным судом. Паводліны Маслава на судзе былі нягоднымі камуністага. У сувязі з гэтым ІКК запрапанавала

VI-му Кангрэсу Камінтэрну

Галоўнаму штабу сусветнай рэвалюцыйнай барацьбы пралетарыату і прыгнечаных народаў—VI-му Кангрэсу Кам. Інтэрнацыяналу

Сход партактыву г. Барысава шле сваё шчырае прывітаньне VI-му Кангрэсу Камінтэрну.

Мы добра ведаем, што ў выпадку ваеннай парозы супроць бацьнаўшчыны оушветнага пралетарыату, супроць СССР, кіраўнікі рэвалюцыйнага пралетарыату і прыгнечаных народаў будзюць на сваіх пастох, паса-дзейнічаюць абарненню вайны імперыялістычнай у вайну грамадзянскую, у вайну за знішчэнне капіталізму і ўстанаўленне камунізму.

Ад імя ўсіх членаў нашай арганізацыі і ўсіх рабочых г. Барысава можам упэўніць Кангрэс Камінтэрну, што ў патрэбны момант працоўныя Барысава будзюць прымаць магчымы ўдзел у рашучых баёх за амытатуру пралетарыату ва ўсім свеце.

Сход актыўна жадае Кангрэсу Камінтэрну поўнага поспеху ў яго важнай працы, накіраванай на перамогу сусветнага пралетарыату над капіталізмам.

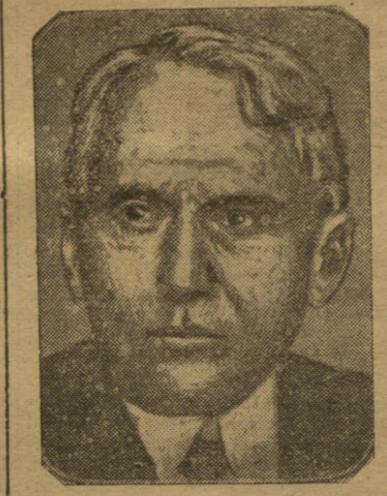
Да 25-годзьдзя 2-га зьезду партыі

Адкрыцьцё выстаўкі ў Маскве

МАСКВА, 23. Істпарт ЦК УсеКП(б) сумесна з музэем рэвалюцый адкрыла ў Маскве выстаўку, прысьвечаную 25-годзьдзю 2-га зьезду партыі. Для выстаўкі сабраны каштоўнейшыя матар'ялы: рэдкія дакуманты з іштату Леніна, цэнтэраархіў, істпарту ЦК і МК, прахлямацыі і газэты эпохі 2-га зьезду партыі і г. д. Урачыста адкрыцьцё выстаўкі адбудзецца 30 ліпеня ў музэі рэвалюцыі. Музэй рэвалюцыі расшыла ў будынку праціцы-яльным гарады стандартныя камплекты матар'ялаў для мясцовых выставак, прысьвечаных 25-годзьдзю 2-га зьезду партыі. У кожны камплект уваходзіць звыш 100 экспанатаў (фотаздымкі, партреты, дакуманты, плякаты і г. д.).

Справа Маслава паказала, што маляды таварышы ў капіталістычных краінах яшчэ ня вывучылі правільнай лініі паводлін перад буржуазным судом. Паводліны Маслава на судзе былі нягоднымі камуністага. У сувязі з гэтым ІКК запрапанавала

Другая асноўная галіна работы ІКК—гэта—рэвізійная дзейнасць. Дзейнасць Выканкому Камінтэрну ў галіне фінансавай знойдзена правільнай. Наогул ІКК разгледзела каля 200 спраў, з якіх значная частка насіла чыста фармальны характар.

Міністар Замежных спраў Злучаных Штатаў КЭЛЭГ, аўтар праекту дагавору аб «вечным міры», які, аднак, награжае новымі войнамі

Забастовачны рух у Індыі

Рабочыя зрабілі значныя разбурэнні

ЛЕНДАН, 23. Як наведана ў газэты, бастуючыя рабочыя пундзіва-індыйскай чыгушкі зрабілі значныя разбурэнні на многіх станцыях, разабралі месцамі пушч і парвалі тэлеграфныя правады.

Спатканьне Бэнэша з Штрэзэманам

ПРАГА, 23. Нямецкая газэта «Багемя», звычайна асьведомленая ў пытаньнях міжнароднай палітыкі, наведана, што ў Карлсбадзе мае адбыцца пасяджэнне Бэнэша, Цігулеску і Штрэзэмана.

Газэта напамінае, што ў бытнасьць сваю ў Берліне, Бэнэш ня мог бацьці Штрэзэмана, які ў той час быў хворы, але і тады ўжо гаварылася аб гэтым спатканьні ў Карлсбадзе.

Ліст М. Гельца ЦК нямецкай кампартыі

БЭРЛІН, 23. Макс Гельц ў лісьце да цэнтэральнага камітэту нямецкае кампартыі ад імя ўсіх вызваленьня палітычных зазначае, што вызваленьня прадстаўляюць сябе ў распараджэнне нямецкай кампартыі і заклікаюць рабочыя, якія сустралі іх з такім энтузіязмам, уступіць у рады кампартыі.

Спацыяльнае пасяджэнне прэзідыуму Кангрэсу было прысьвечана пытаньням кампартыі Польшчы і Зах. Беларусі. 23 ліпеня ў прэзідыум VI Кангрэсу паступіла шмат прывітаньняў тэлеграм з агаранцы і з розных канцоў СССР.

Выканком МОИР'у ў адозьве да Кангрэсу Камінтэрну вітае Кангрэс ад імя сваіх 8900 тысяч членаў і выказвае надзею, што дэлегаты капіталістычных краін, вярнуўшыся ў свае арганізацыі, з бязупыннай энэргіяй будзюць змагацца: за ўсеагульную амністыю для рэвалюцыйных барацьбітоў, за права прытулку для рэвалюцыйных эмігрантаў, супроць сучаснага турэмнага рэжыму, супроць буржуазнай клясавай юстыцыі, супроць белага тэрару, супроць фашызму.

Т хвіна работы кангрэсу

На кангрэсе прысутнічаюць прадстаўнікі сэкцыі Камінтэрну, якіх налічваецца звыш 50. Такае рознастайнасць моваў павінна тэхнічна значна ўскладняць работу. Як-жа арганізаваць пасяджэнне кангрэсу, як зрабіць так, каб кожны дэлегат мог слухаць і разумець прамоўну, каб ён мог удзельнічаць у спрэчках на ўсіх пытаньнях? Ясна, што без перакладчыкаў тут не абыйсціся. Але як рэбіцца пераклад. На пераклады-ж павінна затрачывацца шмат часу. Як-жа эканоміць час дэлегата? Гэту задачу дасканала вырашыў VI кангрэс.

Трэба сказаць, што большасць дэлегатаў ведаюць асноўныя эўрапейскія мовы: нямецкую, французскую і ангельскую. На гэтыя мовы, а таксама і на рускую мову і перакладацца прамова кожнага прамоўцы, што-ж датычыць тых таварышоў, якія ведаюць толькі сваю мову (кітайская, японская і г. д.), дык яны заўсёды трымаюцца групамі разам з тымі таварышамі, якія ведаюць адну з эўрапейскіх моваў, і тым ім звычайна перакладаюць кожную прамову. На ранейшых кангрэсах і пленумах пасля выступленьня прамоўцы абвешчываўся перапынак для перакладаў. Гэтыя перапынкі адбыліся і на гэтым кангрэсе. Пяпер справа арганізавана інакш. Ужо ў часе прамовы яе перакладаюць перакладчыкі, якія тут-жа знаходзяцца. Перакладчыкі робіць пераклад шопотам у мікрафон, які вісіць у яго на грудзях. Ад мікрафона ідуць правады да месцаў дэлегатаў. Кожнае месца для дэлегата мае слухавыя трубки. Дэлегат уключае канец провада ад трубак у адзін з паці штэнселяў, у залежнасьці ад таго, ці ён жадае слухаць на нямецкай, французкай, ангельскай, расійскай мовах, ці проста самога прамоўцу. Таму звычайных умцаціцеляў у залі няма, у іх няма патрэбы, бо дэлегаты слухаюць прамоўцаў і перакладчыкаў праз мікрафон, які ўмцаціце прамоўцу.

Зразумела, каб арганізаваць такім чынам справу з перакладамі, неабходна мець высокакваліфікаваных перакладчыкаў. Гэта ня лёгкая справа—адначасова слухаць прамоўцу і перакладаць яго прамову на іншую мову. Трэба аддаць справядлівасьць перакладчыкам: яны—дасканалае лінгвісты і высокаразвітыя палітычна людзі. Усе яны партыйцы. Грамадзка-палітычнай тэрмінолёгія яны ўладаюць вельмі добра.

Міжнародную грамадзкую думку. Дзеньдзючы «Красіну» паміж новай Расіяй і рашткаю свету аднавіўся ўсёхлёгічым кантакт. Гэта свідарнасьць не павінна ў далейшым знікнуць. Абодва бакі павінны не впадатліва культываваць. Францыя не забудзе гэтай каштоўнай павуці».

МАСКВА, 24. Як наведана ў камітэт дапамогі «Італія», «Красіна» вышай у адкрытае мора, трымаючы курс на Берлін. Паводле разлікаў камітэту, забеспячэнне і рамонт «Красіна» зоймуць ня больш 12-ці дзён. Чужоўскі застасецца ў Кінсбэі, дзе будзе рэмантаваць самалёт, пасля чаго зробіць рад пробных палётаў і на магчымасці выліці ўмовы, у якіх

Па Савецкім Саюзе

Мотапрабег—Масква—Тыфліс—Масква

МАСКВА, 23. 22 ліпеня пачаўся арганізаваны Аўтадорам мотапрабег па маршруту Масква—Тула—Арол, Курск—Харкаў—Растоў—Армавір—Уладыкаўказ—Тыфліс і назад тым-жа шляхам. У прабегу бяруць удзел 18 матацыклаў розных замежных марак (нямецкіх, амэрыканскіх і ангельскіх)—усе машыны зусім новыя, лёгкая аўтамашына «Амількар», на якой едзе камандзір прабегу тав. Вагдашэўскі, лёгкая аўта-машына савецкай канструкцыі «Намі» з старшынёй тэхнічнай камісіі тав. Траўнікавым; грузавая санітарная аўта-машына маркі «Шевроле» і савецкі аўтамабіль «Амо», які вьязе розныя матар'ялы для рамонту машын у дарозе і інш. Усе машыны ідуць пад сьцягам «Аўтадора».

Мяркуецца, што прабег працягнецца каля месяца, усяго будзе пройдзена, прыкладна, 5.000 кілёмэтраў.

Адчыненыя плавучай станцыі МГСПС у Маскве.

Сначок ў ваду

«Раней чым узліца судзіць канчэтка—сказаў ён—неабходна пачаць канца гэтай драмы. Таму мы можам толькі пратэставаць супроць гэтай чалавечанавесніцы да ініцыятыў, якая абрушылася на ініцыятыўу пачынаючы працірэнства. Калі толькі пошукі будзюць закончаны і зроблена ўсё, каб адмыкаць другую іштулу нацярпейшых крушэньне, будзе праведзена нармальнае расьсьледваньне».

Мусаліні заявіў, што савет міністэраў сьпражае ад імя ўсяго італьянскага народу падзяку ўсім тым, якія аддалі слабе вырастаючому ўкіпажу, у асаблівасці расійскім лётцагам «Красіну» і «Малытну».

Па Савецкім Саюзе

Мотапрабег—Масква—Тыфліс—Масква

Задача прабегу—вывучыць лепшыя замежныя маркі матацыклаў, выбраць, на падставе вопыту прабегу, найбольш адпаведныя да нашых дарог і ўмоў, каб потым паставіць вытворчасць адпаведных матацыклаў у нас.

Калёна прабегу прыбыла ў Тулу 22 ліпеня, а 18 гадзіне 25 хвілін. Усюды па дарозе насельніцтвам аказваецца ўрачысты прыём.

«Такая армія непераможна»

ДНЕСРА-ПЯТРОЎСК, 23. Група нямецкіх рабочых, якая прыехала з Пямеччыны для работы на коксастроі, наведла Паўлаградзкія чырвонаармейскія лагеры. Лагеры зрабілі моцнае ўражаньне на нямецкіх таварышоў. У лісьце ў рэдакцыю «Зьвязды» яны пішучь:

«Мы ня можам не адзначыць адзіства, якое існуе паміж камандзірамі чырвонаармейцамі з рабочых і сялян. З вялікай радасцю глядзелі мы на здаровых і багвэрных чырвонаармейцаў, якіх атрымліваюць у войску, акрамя вайсковага і палітычнага выхаванья, таксама і добры адпачынак. Такая армія непераможна».

Падрыхтоўка да юбілея Л. Талстога

МАСКВА, 23 ліпеня адбылося пасяджэнне юбілейнага камітэту па ўшанаваньні стагодзьдзя ад дня нараджэньня вялікага пісьменьніка Льва Талстога. Тав. Луначарскі наведана, што Саўнаркомамі СССР і РСФСР асыгнавана 150.000 руб. для правядзеньня юбілею Льва Талстога.

У Вокс ужо паступіў рад ваў ад розных навуковых і літаратурных арганізацый і паасобных грамадзкіх дзеячоў і пісьменьнікаў Бельгіі, Даніі, Англіі, Гішпаніі, Чэха-Славакіі і інш. краін аб жадаанні прыехаць на талстоўскія юбілейныя ўрачыстасці.

Працяг тэлеграм на 2 старонцы

Новы спосаб апрацоўкі ільну

ЛЕНІНГРАД, 23. Прафэсар інстытуту эксперыментальнай медыцыны Макрынаў адкрыў новы спосаб апрацоўкі ільну. Для мочки ільну і іншых раслін праф. Макрынаў ужывае так званы аэробны мікроб. Мочка ільну пры дапамозе культур гэтага мікроба заканчваецца на працягу сутак, у той час як пры звычайным спосабе гэты працэс працягваецца 5-6 дзён. Апрача таго, дасягнута лепшая выбелка ільну. Новы спосаб дасць значную эканомію. Зараз вядуцца падрыхтоўчыя работы па ўжыванні новага спосабу на ільноапрацоўчых заводах.

Стан пасаваў на Украіне

ХАРКАЎ, 24. Паводле даных, стан бульбы на Украіне добры. Есць раёны, дзе паводле палярных даных, збор бульбы дасягне 225 цэнтнераў. Ва ўсіх раёнах недахопу бульбы для тэхнічных патрэб ня будзе. Многія сяляне імкнуцца аднавіць кантракты на 1929 год на ўмовах бегучага году.

КІЕЎ, 24. Пасевы буракоў у раёне дзейнасці Падольскага аддзялення Цукратресту знаходзяцца ў эдавальняючым стане. Чакаець, што ўраджай будзе вышэйшы ад леташняга.

У надалейшым добрым стане знаходзяцца таксама пасевы ярышч, якую можна назваць рэкорднай.

Расстрэл польскага найміта

ЛЕНІНГРАД, 24. Летась, узімку працавікі №-га напранічнага апраду Васіль Сухіа дэзертыраваў у Польшчу. Там ён абраву папаў у польскую разведку, якая запрапанавала яму перайсці на работу на харысцыя Польшчы. Сухіа на гэта заадзіўся. З „лінавымі“ дакументамі Сухіа прабраўся ў СССР, прыехаў дадому, у Вялікую луб. і распачаў там саю „работу“. Ён паступіў ва ўзброеную шайку, разам з якой зрабіў рад злачынстваў, рабаваў сялянскія кааператывы і іншыя арганізацыі, а таксама прымаў удзел у забойствах актывістаў працавікоў. Неўзабаве Сухіа быў злоўлены АДПУ. Калегія АДПУ паставіла Васіля Сухіа расстраляць. Прысуд выканан.

Забойства кішлачных актывістаў

ДЗЮШАМБЭ, 24. У ноч на 23-га ліпеня зьверскі забіты баямі лешныя кішлачныя актывісты Таджыкістану, члены партыі—старшыня Таджыка-Латайскага райвыканкому Зейнаб Курбанава і яе намеснік Мухамедаў. Абодва таварышы сярод беднаты і батрацтва карысталіся вялікім аўтарытэтам, асабліва ўсе паважалі работніцу Зейнаб Курбанаву, якая бязупынна вяла барацьбу з баўскімі элементамі за палопшаньне і ўзьяняцце гаспадаркі дэхтаніна. Урад Таджыкістану прыняў энергічныя меры да пошукаў забойцаў і іх надбукторшчыкаў.

25 тэкстыльных фабрык — на 7-гадзінны працоўны дзень

МАСКВА, 23. На пленуме ЦК тэкстыльшчыкаў было павядомлена, што ў сучасны момант у тэкстыльнай прамысловасці на 7-гадзінны рабочы дзень і трохзыхменную работу пераведзена 25 фабрык з 115,3 тыс. рабочых.

Курортны сезон у Крыме

СЫМФЭРОПаль, 23. Курортны сезон у Эўпаторні ў разгары. Усе санаторыі працуюць з поўнай нагрузкай. У санаторыях Цюгограх разгарнута 100 дэдатковых ложкаў. Санаторыі Кургура—400 ложкаў.

Рабочыя змагаюцца з п'янствам

Забарона продажу сьпіртных напіткаў

РАСТОЎ-ДОН, 23. Згодна пастаповы шырокай канферэнцыі рабочых, у Таганрогу закрыты рэстараны „Волга-Дон“, „Стары дуб“ і „Віржа“, якія зьяўляліся прытулкам прастытуцыі і беспрабудага п'янства. Сялі рабочыя праймаў сваё заробкі ў гэтых рэстаранах. Зусім забаронена ва ўсіх сталовах і іншых рэстаранах продаж гарэжкі і іншых сьпіртных напіткаў звыш 20 градусаў.

Да агляду працы ў цэху Больш канкрэтных прыкладаў

Шмат разоў у партыйных настаповах і ў друку падкрэсьлівалася роля рабкораў і іх значэньне ва ўмовах разгортваньня сацыялістычнага будаўніцтва нашай краіны. Але для таго, каб рабкораўская армія магла сапраўды займаць тую ролю, якую яна павінна займаць, неабходна стала павышэньне інструктаваньне, патрэбна жыва сувязь рабкораў з рэдакцыямі, якія павінны ставіць перад рабкорамі пэўныя задачы бегучай працы.

Агляд працы ў цэху, які зараз праводзіцца, ставіць перад рабкорамі задачу высвятленьня работы ў цэху, жыцця прадпрыемства, уяўленьня практычных прыпаў і г. д. Для таго, каб уцягнуць рабкораў у гэтую працу і каб канкрэтна паставіць перад імі гэтае пытаньне, былі праведзены нарады рабкораў пры рэдакцыях цэнтральных газет у Менску.

З тых спрэчак, якія адбываліся на нарадах рабкораў, можна зрабіць вывад, што жыва сувязь рабкораў з рэдакцыямі яшчэ ня досыць добра наладжана, што інструкта-

ваньне рэдакцыямі рабкораў жадае чакаць лепшага, што частка рабкораў асноўных задач сёнешняга дня ня ведае. Калі пераглядзець увесь матар'ял, што друкаваўся ў газетах хоць-бы за апошнія паўгодзьдзе, які-б асьвятляў непасрэдна жыццё цэху, то мы бачым, што такога матар'ялу зьмяшчана вельмі мала. Шмат гаворыцца аб масавай працы, аб недахопах наогул на прадпрыемствах, аб дырэктывах і г. д., але канкрэтна, як працуюць ячэйкі ў цэху, ці спраўляюцца з даручанай працай цехоргі, групоргі, як праводзіцца цэхавыя вытворчыя нарады, як паліпшаецца якасьць прадукцыі данага цэху, якую барацьбу вядуць з п'янствам, антысэмітызмам, лаянкай, якая праводзіцца культурна-асьветная праца ў цэху і г. д.,—усё гэта амаль не знаходзіць належнага месца на шпальтах газет.

Праводзічы зараз агляд працы ў цэху, мы ставім перад рабкорамі асноўную задачу на бліжэйшы час—падрабязна высвятляць, што імі робіцца для высвятленьня работы ў цэху, якія яны прапановы маюць у гэтай галіне.

П.скі.

Казённае здавальненьне

(Парт'ячэйка барысаўскіх савецкіх устаноў)

Ячэйка аб'яднае ў сваіх радах 20 чалавек, з іх два кандыдаты. Пасадкакладзе: 14 чал. рабочых, 3—сялян і 3—служачых. Па выконвамай працы—усе служачыя.

Ячэйка абхання 9 устаноў, у якіх працуе 129 чалавек.

Праца ячэйкі сярод беспартыйных амаль што не вядзецца. Беспартыйнага актыву навакол ячэйкі няма. На ўсе гэтыя недахопы ячэйка мае пэўны адказ:

— Ды што там разгортваць працу сярод іх—небудзь служачых...

А між тым, у выніку такога думкі ячэйкі, большасьць служачых адносіцца да сваёй працы вельмі фармальна, наведвальнікі ходзяць па якой-небудзь пустой і нязначнай справе па некалькі дзён і тыдняў. Самі-ж служачыя не адчуваюць сябе членамі ўсёй працоўнай грамады. Напр., калі праводзіцца тая ці іншая дэманстрацыя, служачыя савецкіх устаноў лічаць ніжэй свайго гонару ісьці ў радок з усімі рабочымі, а ідуць з боку па тратуары, таксама робяць і большасьць партыйцаў гэтай ячэйкі.

Галоўная праца савецкай ячэйкі—гэта адшуканьне форм і мэтаў рэалізацыі апарату. Аб гэтым кажуць і рэзалюцыі ўсесаюзнай нарады сакратароў савецкіх ячэек, якая адбылася пры ЦК УсеКП(б).

Але ячэйка пастаноў гэтай нарады не разглядала, а пытаньне рэалізацыі апарату зьяўляе выключна да скарачэньня ітатаў. «Паколькі штаты ва ўстановах скарочаны да адказу, значыць ня можа быць і рэалізацыі». Пытаньне аб паліпшэньні працы ўжо працуючых супрацоўнікаў ячэйкай і ня ставілася.

Пытаньне аб зьяўленьні 20 проц. адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў ячэйка не разглядала, у выніку чаго...

членаў ячэйкі. У зімовы час з 22 членаў, ячэйкі ў партсетку было ўцягнута толькі 6 чал. У летні час быў з'арганізаваны гурток бегучай палітыкі. Правялі запіс. Прымавалі кіраўніка і супакойніца.

Гурток так і не пачаў сваёй працы.

Па беларусізацыі ячэйка фармальна зрабіла ўсё, а па сутнасьці нічога. Беларусізацыя па ўстановах выражаецца толькі ў пісаньні паперак на белмовах. Размовы паміж сабой і з наведвальнікамі вядуцца на расійскай мове. А ячэйка нават ня ставіла пытаньня аб правільным правядзеньні беларусізацыі. «У нас,—кажа сакратар ячэйкі,—усё добра»...

Цікава, як адносіўся былы сакратар ячэйкі да спраў кіраўніцтва камсамолам. У той час, як камсамольская яч. саўгандальслужачых засталася без усялякага кіраўніцтва і нават блытаецца па горадзе, не знаходзячы сабе прытулку (няма памяшканьня), сакратар ячэйкі, атрымаўшы дырэктывы гаркому аб кіраўніцтве камсамолам і піянерамі, кладзе на гэтую дырэктыву наступную рэзалюцыю: «Камсамолу і піянераў няма,—прыняць да ведама».

Барацьбы з хваравітымі зьявішчамі ячэйка не вяла. Прычым гэтыя хваравітыя зьявішчы няносяць масавага характару. Так, адзін з кіруючых прадаўнікоў «выразіўся» перад беспартыйнымі ў антысэміцкім духу. Ячэйка не зацікавілася гэтым. «Раз адзіны факт, няма чаго і разглядаць».

Заслухоўваючы даклады, але замест канкрэтных паказаньняў пісалі рэзалюцыі: «зьявіраць увагу, умацніць, паліпшыць». Ніякай праверкі выкананьня рэзалюцыі не праводзілася. Наогул уся праца ячэйкі характарызуецца духам казённага здавальненьня.

Бюро гаркому дало рад практыч-

Малазіямельле перашкаджае калектывізацыі гаспадарак камуністых

Нараўлянскім райкомам партыі (Мазыршчына) агляджана 16 гаспадарак камуністых, якія працуюць на сваёй сельскай гаспадарцы. Першае, што заўважваецца ў выніку агляду, гэта недастатковая зьясьпечанасьць памянёных гаспадарак зямлёю. У большасьці маецца да 2-х дзесяцін ворнае зямлі і да адной дзесяціны сенажаці.

Зьясьпечанасьць рабочай жывёлы таксама недастатковая. Гаспадары маюць па кошыку або па пары валоў, а тры гаспадары ніякае рабочае жывёлы ня маюць.

На лепш справа абстаіць і з сельска-гаспадарчымі прыладамі. Адзінаццаць гаспадароў маюць плугі, у дзевяці гаспадарак ёсьць бораны. Сячкарня ўжо «раскоша» і маецца толькі ў 3-х гаспадарках.

— З такімі гаспадаркамі не разгорнецца,—кажуць таварышы. Таму і севазварот вядзецца трохпалёвы, за выключэньнем аднае гаспадаркі.

Таму і палоскі свае засяваюцца пераважна збожжавымі культурамі. З тае прычыны і ня могуць быць іх гаспадаркі культурнымі і пака-

зальнымі для наўкольнага асяляства. Толькі з 1928 году 10 гаспадароў засялі свае плошчы пшэнічнымі травамі і караньплодамі.

Значна лепей абстаіць справа наапараваньнем гаспадарак камуністых. У сельска-гаспадарчых апаратаў ўваходзіць 11 чалавек, снажывецкую—15, з сярэднім пай у першай 8 руб. 50 кап., у другой—8 руб. 60 кап. Гэты пай звыш большы, чым сярэдні пай сялян Акрэмя гэтага, камуністы пай дзяць у першапачатковыя камуністычныя аб'яднаньні. Два ў гэтую арцель, два ў машынае таварыства, адзін у пчаларнае.

З ліку агляджаных гаспадароў камуністых жадаюць перайсьці ў калектывізацыю вядзеньне гаспадары. Тры маюць ахвоту перайсьці ў пасёлкі.

Недахват зямлі і немагчымасьць хуткага правядзеньня земляробчых каваньня тармозяць іх калектывізацыю. Мясцовыя арганізацыі павінны пайсьці пасустрэча жадаючым арганізаваць калектывы.

Янка Ліпінскі.

Барысаўскі партактыў аб ліпнёўскім пленуме ЦК УсеКП(б)

Заслухаўшы даклад т. Гантмана аб выніках ліпнёўскага пленуму ЦК УсеКП(б), сход партактыў Барысаўскай гар. арганізацыі ў ліку 200 чал. цалкам і поўнасьцю згаджаецца з гэтымі пастаповамі, лічычы іх зусім правільнымі і адпавядаючымі задачам партыі ў сучасны момант.

Анты лічычы неабходным прапрацоўну пастаноў гэтага пленуму на ўсёй сваёй практычнай працы.

Прыём у адзіную партшколу

У адзіную партшколу прымаюцца члены і кандыдаты партыі, члены ЛКСМ, скончыўшыя партшколу, беспартыйныя рабочыя і жанактыўныя свончыўшыя школы дэлегацыі сходаў, якія рэкамандуюцца ячэйкамі.

Для вучобы ў адзінай партшколе неабходна мець мінімум агульнаасьветных ведаў у аб'ёме ўмення чытаць і пісаць. Адзіная партшкола разьлічана на адзін навучальны год з 15 верасьня па 1 мая. Дні партучобы ў адзінай партшколе: панядзелак і пятніца з 7 гадзіне 15 хвілін да 9 гадзіне 45 хвілін.

сходах усёх ячэек, растульчаныя вынікі пленуму на нарадах беспартыйнага актыву, з шырокім прыцягненьнем рабочай масы. Праз шафкі арганізацыі растульчваюцца пастаповыя паступкі сярод сялянства.

Гарному і ўсім партарганізацыям кіравацца пастаповамі пленуму на ўсёй сваёй практычнай працы.

Рэзалюцыя пленуму ЦКК на справе здачы прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б

1. Пленум ЦКК КП(б)Б, заслухаўшы і абмярковаўшы справядачу прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б прызвае лінію прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б правільнай і работу зусім эдавальняючай, адпавядаючай дырэктывам XV-га зьезду УсеКП(б) і ўдзякаваць прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б за абавя-

Вучоба ў адзінай партшколе пачыцца асноўнай партнавузкай. Здаючыя займацца ў 1928-29 г. пераходным годзе ў адзінай партшколе падаюць заявы ў ячэйку не пазьней 20 ліпеня, і з 1-га жніўня камуністы туюцца склад школы.

Адзіная партшкола будзе працягваць вытворчым прыпынку, па магчымасьці пры прадпрыемствах (ва ўстаноў буйнага прадпрыемства). Для таварышоў, якія працуюць у дробных прадпрыемствах, застаецца адзіная адзіная партшкола.

Пленум ЦКК КП(б)Б абавя-

Землякарыстаньне і земляўпарадкаваньне

На абгаварэньне шырокіх мас сялянства

Асноўнай умовай, якая забясьпечвае разьвіццё сельскае гаспадаркі ў сацыялістычным кірунку, зьяўляецца адна з вялізнейшых зьвабаў Кастрычнікавае рэвалюцыі—нацыяналізацыя зямлі. Калі раней толькі буйныя гаспадаркі маглі разьвівацца дык цяпер на нашых вачох адбываецца ўдзям ва ўсёй сельскай гаспадарцы краіны. Удзям дробнай і сярэдняй сялянскай гаспадаркі мог адбывацца толькі ў выніку палітыкі савецкае ўлады ў галіне земляўпарадкаваньня, землянадзяленьня бяднейшых груп, палітыкі каапараваньня і ўдзяленьня калектывных форм вядзеньня гаспадаркі.

39,4 проц. усёй плошчы БЕЛАРУСІ ўжо земляўпарадкавана

У БССР мы маем ужо значныя дасягненьні ў гэтай рабоце. Да канца 1927 году бядляцка-серадняцкае сялянства атрымала 1.854.000 гектараў зямлі. Наколькі вялікі нашы дасягненьні ў рабоце па земляўпарадкаваньні, мы можам пераканацца пры параўнаньні з тым, што ў гэтым кірунку было зроблена да рэвалюцыі. За 8 гадоў (з 1907 па 1915 г.) земляўпарадкаваньне было праведзена на плошчы 868.750 гект., а за 10 гадоў пры Савонкаў уладзе земляўпарадкавана 2.605.000 гект. Земляўпарадкаваньне да канца 1927 г. было праведзена на 39,4 проц. усёй тэрыторыі БССР. За апошнія гады:

узнагароду. У выплале ўзнагароды дзяржава аказвае дапамогу крэдытам.

ЗЕМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНЕ праводзіцца па пачыне сялянства сельскіх саветаў, райвыканкомаў, раённых зьездаў і зямельных органаў. Пры гэтым сялянству прадастаўляецца выбар любое формы землякарыстаньня ад калгасу да адзіна асабовае гаспадаркі. Галоўная задача земляўпарадкаваньня, гэта — дапамога агульнаму ўдзям сельскае гаспадаркі, каапараваньню і калектывізацыі яе. Для калгасу і для маламоцнага сялянства работы на земляўпарадкаваньні праводзіцца ў першую чаргу. Плата за земляўпарадкаваньня работы для маламоцнага сялянства зьяўляецца. Для тых гаспадарак, якія расьсяляюцца на месцы, што патрабуюць вялікіх паліпшэньняў зямельных ўжыткаў, праект прадугоджае ўстанавленьне ролу ільот і аслабненьне на пэўныя тэрміны ад выплаты сельгаспадатку.

ПЕРАСЯЛЕНЬНЕ Разьвіццё сельскае гаспадаркі перашкаджае перасяленьне некалькіх частак СССР, у тым ліку і Беларусі. Для таго, каб аслабіць перасяленьне, паленшыцы становіцца гаспадарак, што застаюцца, і праводзіцца перасяленьне. Работа па аслабненьні неабходных раёнаў і выкарыстаньня іх багатым нагара-

аддае шмат увагі. Здача зямлі ў арэнду дапускаецца па законапраекце для працоўных гаспадарак у выпадках паласленьня іх ад стыхійных няшчасцяў (неўраджай, пажар, упадак жывёлы і г. д.), недахват інвентару і страты рабочай сілы. Пры гэтым тэрмін здачи ў арэнду ня можа быць вышэй 6 гадоў. Законапраект лічыць зусім недапушчальным перадачу зямлі ў арэнду нулаком, або здачу яе ў арэнду ў тых выпадках, калі больш частка поўнапраўных членаў двара працівіцца гэтаму.

Пытаньне аб пэўнай працы ў сельскай гаспадарцы вырашана законапраектам у тым сэнсе, што наёмная праца, як правіла, дапускаецца толькі тады, калі ўсе прадаўольныя члены сям'і працуюць у гаспадарцы. Наёмная праца ў такіх выпадках носіць падообных характар.

Паміма ўсіх разгледжаных вышэй пытаньняў, законапраект шмат зварачае увагі і на рад іншых пытаньняў, якія быліка нікаваць сялянства: аб зямельных таварыствах (прычым ім прадастаўляюцца шырокія паўнамоцтвы ў межах іх статаў), аб гарадзкіх зямлях, зямлях дзяржаўнага запасу і спецыяльнага назначэньня.

У ІНТАРЭСАХ ПРАЦОЎНАЯ МАСЫ СЯЛЯН

радиальнава да канца 1927 г. было прыведзена на 39,4 проц. усёй тэрыторыі БССР. За апошнія гады: з 1924 да 1927 г. дзяржавай было асигнавана на землярпарадкаванне больш 2 мільёну рублёў. Да гэтага трэба дадаць, што за гэтыя чатыры гады было адлучана дзяржава дэсататар'ялаў на суму звыш 2 1/2 мільёну рублёў. Акрамя таго, дзяржава дала крэдыту на будаўніцтва і дэсататар'ялаў у крэдыт усю на суму 3 мільёны рублёў. При правядзенні землярпарадкавання ўсё бяднейшае насельніцтва поўнасьцю звольняецца ад пільгі за землярпарадкаваўныя работы.

Пад гэты закон падпадае 36 проц. сялянскіх гаспадарак. Шмат зроблена ў БССР у галіне землярпарадкавання і ўсё-ж гэтага далёка неыстачальна. Невыстарчальнасць выкананай у гэтай галіне работы была адзначана XI з'ездам КП(б)В.

Зьезд адзначаў, што работа па землярпарадкаванні беднаты павінна праводзіцца больш энэргічна і значна ў наеабходнасць устанавлення больш кароткага тэрміну для правядзення землярпарадкавання бядаўнікага і сярэднячага сялянства.

— ПРАКТ НОВАГА ЗЕМ'ЕЛЬНАГА ЗАКОНУ

Ад таго наколькі правільна будзе праводзіцца лалітыка землярпарадкавання і земляркастанья залежыць развіццё сельскае гаспадаркі краіны. Савет Народных Камісар'яў увёс на трэцюю сесію ЦКК Саюза ССР праект зямельнага закону: «Агульныя асновы земляркастанья і землярпарадкавання». Гэты праект у поўнай меры забяспечвае развіццё сельскае гаспадаркі ў напрамку сацыялістычнае перабудовы. Гэтым праектам у максімальнай ступені забяспечваецца стварэнне такіх умоў, пры якіх магчымы ўздым бядняцкае і сярэднячае гаспадаркі. Зямельны закон прадстаўляе вялізны інтарэс для сялянства, таму ЦКК БССР паставіў паставіць яго на шырокае абгаварэнне на працягу гэтага лета на сходах сялян і сходах зямельных працаўнікоў. Сялянства павінна патрабаваць і ўважліва азнаёміцца з гэтым законапраектам і выказаць сваю думку аб высунутых ім палажэннях на сходах і ў друку.

НАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ ЗЕМЛІ

Вось да чаго зводзіцца ў асноўным гэты палажэнні. Асновай зямельнага парадку Саюза ССР з'яўляецца нацыяналізацыя зямлі, г. зн. асваванне прыватнай уласнасці на зямлю і ўстанавленне на яе выключна дзяржаўнай уласнасці.

Толькі такі парадак забяспечвае правядзенне землярпарадкавання ў інтарэсах працоўнага сялянства.

ПРАВА КАРЫСТАЦІА ЗЕМЛЁЙ.

Правам на атрыманне і апрацоўку зямлі карыстаецца кожны поўнапраўны грамадзянін ССР. Перавага ў атрыманні зямлі пачае з сельска-гаспадарчымі калектывамі карыстаецца бяднейшае і малазямельнае сялянства. Ім-жа павінны быць прадстаўлены правы на пераважнае атрыманне лепшых і найбольш прыгожых зямель. Зямля даецца ў карыстанне без паказання пэўнага тэрміну, прычым права карыстанья зямлёў скасоўваецца ў выпадках добраахвотнага адмаўлення ад яе, перасялення, у выпадках, калі зямля не апрацоўваецца без грунтоўных прычын і г. д. Саюзныя рэспублікі павінны выпрацаваць такія правы, якія забяспечылі-б устойлівасць працоўнага земляркастанья. Гэтыя правы павінны абмежаваць прамернае драбленне працоўных гаспадарак. Вядома, што выдзеленыя гаспадаркі ў большай частцы ахвяравалі на мівярнае існаванне. У такіх выпадках гаспадарка павінна заплаціць членам сям'і, што выдзяляюцца,

па асаблівым неабходнасці і выкарыстання іх багатаўны патрабуе вялікай арганізацыйна-пільна-насці і дапамогі з боку дзяржавы. Перасяленцы павінны накіроўвацца ў такіх раёны, дзе ўмовы для сельскае гаспадаркі ім звыш і малачым адзначаюцца ад тых умоў, да якіх яны прывыклі. Для таго, каб гаспадаркі, якія перасяляюцца, маглі кутэй стаць на ногі, ім даюцца ільготы: аміжняя плата за праезд, аслабленне ад вышлаты сельска-гаспадарчага падатку на пэўны тэрмін, ільготы на крэдытаванне і інш. Гаспадаркам, якія пры перасяленні пераходзяць да калектывных форм, ільготы і дапамогі прадстаўляюцца ў першую чаргу.

ІЛЬГОТЫ КАЛЭКТЫВНЫМ ГАСПАДАРКАМ.

Для значных мас маломоцнага сялянства няма і іншых шляхоў, і магчымасцяў узяць сваю гаспадарку інакш, як шляхам пераходу да таварыскіх форм земляркастанья. Вось чаму, падкрэсліваючы, што пераход да калектывнай (і інш. таварыскіх) формы вядзення гаспадаркі павінен быць абавязкова добраахвотным, законапраект прапануе рад важных ільгот і мерапрыемстваў для дапамогі калгасам.

Да гэтых мерапрыемстваў адносяцца: ільготы па сельгаспадатку, пераважнае перад адзінаасобнымі гаспадаркамі крэдытаванне і надзяленне зямлёю, забяспечэнне машынамі, насеннем і мінеральнымі ўгнаеннямі на ільготных умовах, правядзенне работ па землярпарадкаванні дармова і ў першую чаргу і г. д.

Побач з калгасамі, адной з асноў сацыялістычнага развіцця ў сельскай гаспадарцы з'яўляюцца саўгасы, якія прыкладам лепшага вядзення гаспадаркі і кіраўніцтва ў адносінах да акружаючага іх сялянства павінны дапамагаць справе капэравання і калектывізацыі.

АРЭНДА ЗЕМЛІ

Вельмі важнаму для сялянства пытанню аб арэндзе законапраект

У ІНТАРСАХ ПРАЦОЎНАГІ МАСЫ СЯЛЯН

Кожны працоўны сялянін, калі ён азнаёміцца з зямельным законам, выпрацаваным СНК, павінен задумацца над тымі перавагамі, якія маюць таварыскія формы вядзення сельскае гаспадаркі. З другога боку, пераход да гэтых форм можа быць толькі добраахвотным і дробна-сялянскай гаспадарцы ва ўмовах саветскае ўлады таксама забяспечаным уладым, хоць не такім ішаркі, як калектывная. Гэта розніца тлумачыцца выключна самым характарам дробнай гаспадаркі, да якой у пачатку значна цяжэй прыстасаваць больш высокія спосабы вытворчасці, пераходзіць на шматполье, уведзці машыны, мінеральныя ўгнаенні і г. д.

Азнаёміўшыся з законапраектам, кожны працоўны сялянін павінен звярнуць увагу на тое, як гэты законапраект у корані перасякае захопіцця імянныя кулакоў і эліты былых памешчыкаў. У гэтым кірунку законапраект прадугледжвае абавязковае землярпарадкаванне і надзяленне зямлёю беднаты за кошт кулакоў. Заяўкі на землярпарадкаванне ў хутарскім парадку павінны разглядацца ў апошнюю чаргу і калі гэта вядзе да ўзмацнення кулацтва, дык яны ні ў якім выпадку не павінны здавальняцца. Улюбёная махінацыя кулакоў—суб'арэнда, г. зн. здача ў арэнду арандаванай зямлі разглядаецца законапраектам, як злачынства. Нарэшце, парадак карыстанья наймаў працаў і кулацкай гаспадарцы рэгулюецца зусім іншымі законамі, чым ужыванне дапаможнае працы ў сялянскай гаспадарцы.

Так, з пачатку і да канца зямельны закон выпрацаван у інтарэсах працоўнай масы сялян. Сялянства ў сваю чаргу, абмеркаваўшы законапраект, павінна выказаць сваю думку і даць свае ўказанні на тых ці іншых пунктах законапраекту.

А. Ф.

наглядзе ачыска, аглядада, у выніку чаго ў аддзяленні Дзяржаўна-аградарска-інж. устаноў, аб'яднаных ічэйкай, вышэйняе адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў за правядзена і адпаведныя дырэктывы на выкананне.

Нічога ня зроблена ічэйкай на падняцці культурына ўроўню

Аб аглядзе масавай працы ў камсамоле

Разам з інструктарскім аглядам масавай працы на лініі парт'яцкае у горадзе Менску і Барысаве пачалося правядзенне таксама абследаванне на лініі камсамолу.

Гэта абследаванне на лініі камсамолу мае асаблівае значэнне і сувязана з ільготамі і камсамольскімі іструктарамі і чэйкамі на мясцох пры правядзенні гэтае працы.

Асноўнай мэтай абследавання на лініі камсамолу з'яўляецца правядзенне арганізацыі, як выконваюцца паставы асноўнае вядзення камсамольскае працы сярод беспартыйнай работай моладзі, становішча самарыткі і ўнутрысаюзнай дэмакратыі.

Слабасць масавай працы камсамолу сярод беспартыйнай моладзі, асабліва сярод навава прыбылых на вытворчасць, не дае магчымасці выканаваць найважнейшае лэўгуну камсамолу аб ахове 100 проц. работай моладзі і пераходзіць арганізацыі іх камсамольскае выхавання.

Ва ўмовах Менскай арганізацыі гэты лэўгун яшчэ далёка ня выканан, асабліва на Барысаве, напрыклад, ічэйкі заводу «Чырвоны Бірэвіна», «Домбаль», дзе рабочая моладзь ахоплены на 35 проц. і дзе рост ЛКСМ яшчэ недастатковы. Трэба будзе даць адпор паваровай думцы, асабліва ў тых камсамольскіх ічэйках, дзе моладзь ахоплены на 80-90 проц., што «лепшую моладзь абхайлі, а іншыя на годны для камсамолу».

Камсамол паставіў немазаважную задачу перабудавання сваёй працы та-

кім чынам, каб гарантаваць дэўз усёй камсамольскай і актыўнай палітгаспадарчай і культурнай рабоце: як змыццё «мёртвых душ», добраахвотным выдэбар нагрэты, стварэнне груп, асярочкаў з максімумам ініцыятывы ў рабоце, завест розных штампаваных камісій. У гэтых адносінах наша арганізацыя пачае гэту працу з належным пад'ёмам перад камсамольскімі з'ездамі, але адступіла назад, дзякуючы таму, што многія зразумелі гэта, як кампанію. Слабіра арганізацыі, летнія настроі, стварылі гэтае становішча. Пры пярэпашлі абследаванні гэта ўсё трэба ўлічыць і дабіцца таго, каб ічэйкі камсамолу ўзяліся «серьез и надолго» за перабудаванне усёй камсамольскай працы, прыстасоўваючы яе да павышэння запатрабаваньяў камсамольскай і работай моладзі.

Я. Сіроці.

Аб аглядзе масавай працы ў камсамоле

Што датычыць разгортвання ўнутрысаюзнай дэмакратыі і самарыткі ў арганізацыі, то апошнія перавыбары бюро ічэйкі былі пераломнымі ў бок пашырэння ўнутрысаюзнай дэмакратыі і самарыткі, хоць і былі парушэнні гэтых прынцыпаў у пачатковых ічэйках.

Гэта інструктарскае абследаванне з боку партыі павінна прыкаваць увагу да правядзення ў ічэйках важнейшых задач, паставіўшы масавай работай камсамолу, а з боку камсамольскіх ічэйкі і кожнага камсамольскага нагрэбца актыўна ўдзельнічаць у далейшых задачах масавай работай на толькі ў камсамоле, а і ў партыі.

Шнэйдэр.

КП(б)В. Адназначна і выстарчальнае значэнне правільнае і выстарчальнае кіраўніцтва з боку ЦКК аграгоўнае КК-РОЛ.

2. Пленум ЦКК КП(б)В адзначае, што ў рабоце прэзідыуму ЦКК КП(б)В дасягнуты значныя поспехі ў справе ўдзянення мас, праводзіцца рашуча барацьба за выкараненне бюракратызму, цяганіны, слабейняў дзяржаўнага, гаспадарчага апарату пашырэння самарыткі і правядзення работай і ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, за паліпшэнне гаспадарчага і культурнага будаўніцтва.

3. У той-жа час пленум ЦКК КП(б)В лічыць неабходным, каб прэзідыум у далейшай сваёй рабоце яшчэ больш разгарнуў работу па ўдзяванні мас у працу ЦКК—НК РОЛ, прадцягваў работу па поўным ажыццяўленні работай і ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, наўхільна працягваў барацьбу за правядзенне ў поўнай меры самарыткі, супроць спробы слабейня лэўгуну самарыткі, змывання яго, дабіцца такога становішча, калі ні адна заява работай і сялян не заставацца не правяранай. Ічэйкі КП(б)В фабрычна-заводскія і мясцовыя камітэты павінны паставіць работу так, каб заявы і ўказанні работай былі імі правяраны і асветлены як прав друк, так і праз агалашэнне на агульных сходах і ў насценгазетах.

4. Пленум са здавальненнем адзначае вялікую работу друку на выдзельненні і выкрывіцці певармальнасці, бяспечнасці ў пачатковых частках саветскага гаспадарчага апарату і аддзельных асоб, а таксама работу друку на пашырэнні самарыткі.

У той-жа час Пленум ЦКК КП(б)В адзначае, што некаторымі газетамі

межаваць сваіх друку (патрабаваньне да апублікавання выкрываньня чага матар'ялаў праваара, або ўстадніць).

5. Пленум ЦКК КП(б)В падкрэслівае неабходнасць КК у далейшым адрэсць больш рашуча амагацца з спробамі аддзельных асоб і партыйных і саветскіх арганізацыяў да замаўвання неадохваў і ўзвышэння працы як у адносінах партыйцаў, так і беспартыйных.

6. Пленум ЦКК КП(б)В адзначае, што пачасобным партыйным і прафесіянальным арганізацыям часта фэсыянальнае на іншую работу (неперакідаюцца на іншую работу) неапраўданы раз больш адказную неапраўданы, або скампраметаваўшы сабе працаўнікі. Такія павінны быць перакраваны назад на вытворчасць.

7. Пленум ЦКК КП(б)В адзначае, што ўдзелу прафсаюзаў у справе рашчбы з неадохвамі дзяржаўнага і гаспадарчага апарату ў рабоце КК па правяддзі дырэктыў партыі і ўраду. Адначасова Пленум ЦКК КП(б)В зварае ўвагу прафсаюзаў на неабходнасць яшчэ больш пашырці гэту работу, асабліва ў пачатковых звышшых (ФК, МК, вытворч. камісіі і эканамікамісіі).

8. Неадохпы, выяўленыя абследаваннем РОІ ў новым прамысловым будаўніцтве, паказваюць на неабходнасць большага кантролю з боку работай мас. Павінна быць устанавлена, як правіла, што ні адно больш менш буйное мерапрыемства не павінна быць пачата без усеахопага абмеркавання работай і пашулар'яцкай самага мерапрыемства. Абавязваць прафсаюзы і гаспадарчыя органы прыняць меры, забяспечваючы поўную магчымасць абмеркавання работай масамі гэтых мерапрыемстваў і раагуну прапагоў работай.

9. КК у штодзённай рабоце павінны ўлічваць здольнасці, якія прыдзены радыяльным працаўнікам і тым, каб дапамагаць партарганізацыям вылучаць на севачку гаспадарчую работу новыя кадры працаўнікоў.

У той-жа час Пленум ЦКК адзначае неабходнасць таго, каб прафсаюзы і парт'ячэйкі на мясцох забяспечвалі-б сыстэматычны выч больш адвольных стойкіх працаўнікоў для іх вылучэння.

10. Правядзенне лэўгуну самарыткі значна выкрывае неадохпы звышшых сярод пачасобных членаў партыі. КК павінны рашуча пашураць мерапрыемствы па барацьбе з неадохвым звышшым сярод пачасобных членаў партыі, абавязваць парт'ячэйкі ўзмацніць выхавальную работу сярод членаў партыі, тамама амагацца з неадохвым звышшым, як і п'яства, палавае раслушчанасць і інш.

11. Адным з важнейшых мерапрыемстваў застаецца і на будучы перыяд кантроль і правядка вышлатанья дырэктыў партыі і ўраду сілаю работай мас.

Пленум ЦКК абавязвае КК павышчым чынам паставіць гэту работу на мясцох.

12. Пытанні культурнага будаўніцтва і правядка ажыццяўлення дырэктыў партыі ў гэтай галіне павінны ў далейшай рабоце ЦКК і парт'ячэйкі на мясцох заняць большае месца.

ЗАМЕЖНЫ ГАНДАЛЬ ПОЛЬШЧЫ

Баліяс замежнага гандлю Польшчы за зрэсень яшчэ не абвешчаны, але здаецца, што ён будзе таксама пасыўны, як і ў папярэднія месяцы.

Такое становішча вельмі перуе польскія гаспадарчыя колы і польскі ўрад, бо ад гандлёвага баліясу Польшчы на 1/4 залежыць яе агульны разлікавы баліяс з заграіцай. Пасыўнасць гандлёвага баліясу зраз-жа адбіваецца на разліковым баліяс і паражжае стабільнасці польскае валюты. У гэтых адносінах назыцца Польшчы рэзка розніца ад такой, напрыклад, дзяржавы з хранічна-пасыўным гандлёвым баліясам, як Англія. Баліяс замежнага гандлю Англіі ўжо цэлы рад гадоў пасыўны,—аднак, ангельская валюта належыць да найбольш стабільных. Недабор на замежным гандлі Англіі з лішкам пакрываецца даходамі ад міждзяржаўных перавозак ангельскага гандлёвага флэту і даходамі ад ангельскіх капіталаў заграіцаю. Дзеся гаэтага, не зважаючы на пасыўнасць гандлёвага баліясу, агульны разлікавы баліяс Англіі па ўзаемаадносінах з заграіцаю застаецца актыўным.

У Польшчы, аразумела, справы стаць іначай, і значэнне гандлёвага баліясу для разліковага баліяс тут непараўнава большае. У гэтым годзе становішча выратавалі амерыканскія пазыкі: буйная дзяржаўная і некалькі дробных мясцо-

вых. Дзякуючы ім, разліковы баліяс Польшчы застаецца яшчэ актыўным. Польшча больш атрымала замежных валют, чым выдала заграіцы. Дзякуючы эфекту ад амерыканскіх пазык, запас замежных валют у Банку Польскім змяніўся вельмі памалу, не зважаючы на значны дэфіцыт замежнага гандлю. Так, запас гэты ад 31-III да 20-VI г. зменшыўся на 115 млн. золотых (ад 632 да 517) у той час, як дэфіцыт замежнага гандлю толькі за красавікай дасягнуў 175,9 млн. золотых.

Польскі ўрад і польская буржуазія спадзяваліся, што дзяржаўная пазыка ў Амерыцы паслужыць пачаткам цэлае сэрці пазык камунальных і прыватных, што замежныя капіталы палыўца ў Польшчу шырокім струменем.

Аднак, гэты надзеі ня спраўдзіліся. Валютны эфект атрыманых пазык павольна, але наўхільна праходзіць, новых-жа не атрымліваецца. Набліжаецца новая пагроза стабільнасці валюты.

Таму аразумела тая трывожная нервовасць, з якой польскі ўрад і польскія гаспадарчыя колы адносяцца да праблем замежнага гандлю і магчымых спосабаў яго аздараўлення. Для дакладнага высвятлення справы пры эканамічным камітэце рады міністраў створана камісія на справах гандлёвага баліясу 25 чэрвеня камісія падала свой першы даклад рады міністраў, але да якіх яна вывадаў

прышла, польскія газеты ня пішучь. Тымчасам праблема польскага замежнага гандлю шырока асвятляюцца на старонках эканамічнага і агульнага польскага друку і падаюцца розныя рэцэпты для актывізацыі гандлёвага баліясу.

Польскі ўрад ужо ня раз прабаваў ічэйкі пасыўнасць гандлёвага баліясу чыста-фізічным метадам: механатэрапіяй, а іменна, механічным абмежаваннем прывозу. Але гэты спосаб ня даў пажаданага эфекту, і цяпер увага накіроўваецца на магчымасці павялічэння вывазу.

Датэтуль польскі вываз грунтаваўся на вывазе прадуктаў сельскае гаспадаркі і ў першую чаргу збожжа, на вывазе лесу і вывазе тавараў горнае прамысловасці і ў меншай меры на вывазе вырабаў лёгкае індустрыі (тканіны і інш.). Цяпер рад паважнае польскіх эканамістых намяшчае значнасць вывазу хлеба.

Хлебны лішкі Польшчы пасля здавальнення ўнутраных патрэб гаспадаркі і ў першую чаргу збожжа, на вывазе лесу і вывазе тавараў горнае прамысловасці і ў меншай меры на вывазе вырабаў лёгкае індустрыі (тканіны і інш.). Цяпер рад паважнае польскіх эканамістых намяшчае значнасць вывазу хлеба. Раней, чым вываз хлеба стане трывалаю асноваю экспарту, Польшчы

трэба правясці вялікую папярэднюю працу па інтэсыфікацыі земляробства, асабліва ў адсталых усходніх раёнах, а таксама праз мелярацыю ўдзянуць у інтэсыўны гаспадарчы зварот сучасныя балоты і наўхіткі. Пры беднасці капіталаў і пры мілітарыстычнай пабудове бюджэту—гэта задача доўгага часу.

Паколькі земляробчая частка польскага вывазу мае нятрывалы і няўстойчы характар, настолькі вываз лясных матар'ялаў, які дагэтуль займаў важнае месца ў польскім вывазе, паражжае вычарпаннем. Сама этнаграфічная Польшча ня мае лясных лішкаў, і вываз адбіваецца галоўным чынам за кошт лясоў Заходняе Беларусі. Лясная-ж гаспадарка выдзецца так, што нават «Кур. Віл.» заўважыла (№ 158), што яна выклікае думку аб грабежніцкім яе характары. Значыць, у бліжэйшай будучыне на вываз лясных матар'ялаў таксама пельга будзе абанерціся.

Вываз дукру ўсё больш абцяжарваецца канкурэнцыяй іншых краду.

Пры такіх абставінах Мар'ян Турскі ў часопісі «Пшэмысл і Гандэль» раіць звярнуць асаблівую увагу на вываз другарадных матар'ялаў і вырабаў: сьвіное мяса, салаціна, вэндліна, скуры, розныя адпадкі аб убоўскацы (капшты, шэрыць, рогі і г. д.), кансервы, лён, канопш, крухмал і інш.

«Кур. Віл.» у № 161 зьвртае увагу

на шырокае магчымасці перад вывазам масла, які штогодна расьце. У 1925 г. вывезена 541 тона масла на 1.834.000 золотых франкаў, у 1926 г. 5549 тон на 13 млн. золотых злотых, у 1927 г.—7376 тон на 23 млн. злотых у золале, за першыя 4 месяцы 1928 г. 2705 тон на 6,5 млн. сучасных злотых. Асабліва значныя перспектывы мае вываз масла ў Англію, але, з аднаго боку, польскае масла адзначаецца дрэннае якасцю, а з другога боку, развіццё яго вывазу перашкадае малая малочнасць кароў.

У Польшчы ёсць каля 7 млн. кароў але ўдой кожнае каровы ў сярэднім 1000 літраў у год, у той час, як у Даніі—2300 літраў і нават у Латвіі—1900 літраў. Падваенне малочнасці кароў дало-бы штогодна 260.000 тон масла вартасці 1300 мільёнаў злотых. Але падваенне малочнасці таксама ня можа абыцца кутка, бо патрабуе паліпшэння расы і больш рацыянальнага ўтрымання кароў.

Адным словам, перспектывы польскага замежнага гандлю на бліжэйшы перыяд ня могуць парадаваць ні польскі ўрад, ні польскіх эканамістых, а польская валюта ня можа лічыцца забяспечанаю ад катастрофы.

Міхась Баравы.

У справе рацыяналізацыі — стаўка на масы

Не зацірайце рабочае ініцыятывы

Патрабуем дапамогі рабочым-вынаходцам

Сьпіной--да рабочай ініцыятывы

Прапановы рабочых марыруюцца

(Служба цягі ст. Менск МББ чыг.)

Прапановы вытворчых нарад выконваюцца слаба.

38,8 проц. усіх прапаноў не праведзены ў жыццё. Адміністрацыя тлумачыць гэта тым, што праўленьне дарогі не высылае грошай на правядзеньне прапаноў, а таксама недахопам кваліфікаванай сілы на вучастку.

Аднак вялікая частка прапаноў ля выконваецца па віне адміністрацыі. Так, напрыклад, адзін рабочы вынайшоў прыладу, якая значна палічае працу ў міжнародных вагонах. Вытворчая нарада паставіла прэм'яваць яе; пастава на выканана. Народа паставіла паставіць рабочага ў Гомель для вывучэння варштатаў у чыгуначных майстэрнях. Прайшоў год—нічога ня зроблена.

Рабочы ўнёс прапанову перавесці печ па вырацоўцы вагонных рэсор на нафтавы анал. Гэта дасць эканоміі 3.000 руб. у год і тут нічога ня зроблена.

Адзін з нашых майстроў вынайшоў прыладу да варштату, на якой точацца ручкі для малаткоў. Прылада будзе каштаваць каля 100 руб., а сабекошт ручак знізіцца з 7 да 2-х кап. Бюро інжынернай сэкцыі ўхваліла праект і наслала яго ў праўленьне дарогі, але адтуль ужо паўгода няма адказу.

Прадстаўнікі бюро інжынернай сэкцыі амаль ніколі ня бываюць на пасяджэннях нарад і камісій. Бюро месяцамі марыруе прапановы рабочых, пасланыя для дэталінай распрацоўкі падлічэння магчымай эканоміі.

К.

Гульня ў хаванкі

Сутнасць гэтай гульні на будзем тлумачыць, яна знаёма нават дзецім. Але ў той час, калі дзеці гульня ўжо надакучае праз гадаўну, максимум праз дзве, дарослыя іншы раз настолькі зацікаўленыя гуляць, што не заўважаюць, як бягуць месяцы.

Гульня пачалася паміж Жытэвічкім райвыцэнтрам і саюзам працаўдзельцаў. Зьмяншэнне кіраўніцы дэпартаменту Віткінай было толькі паведам.

16-га лістапада 1927 г. справа аб знаходжанні Віткінай сыходзіцца на пасяджэнні РКК. Багі да згоды ня прыходзіць.

26-га лістапада Віткіна піша заяву ў саюз.

28 лістапада саюз накіроўвае ча-

Без ініцыятывы далёка не зедзеш

Ад чаго залежыць якасць прадукцыі (Завод «Дрэвапрацоўшчык», Менск)

Да нашага заводу прад'яўляюцца вялікія запатрабаванні. Ён апрацоўвае ня толькі паўфабрыкат (дошкі, шпалы), але рытуе мэблю ўсякага гатунку.

Што ўплывае на якасць паўфабрыкатаў?

Возьмем варштаты нашага заводу. Звароты валу лесніцкага гатэру разлічаны на сярэдні размер нагрукі. Ледзь прыбавіш нагрукі, наблізіш яе да максымуму—ужо зваротаў не хапае. А пры слабых зваротах, не разгарнуць прадукцыйнасці.

Перемена шкivu, і гэтым самым павялічэнне звароту валу, палепшыць якасць прадукцыі і павялі-

чыць прадукцыйнасць працы. А перамена шкivu патрабуе пільнай увагі рабочага.

Таксама і пілы. Усе пілы павінны быць аднолькава нацягнуты. Ледзь паслабее адна, глядзі ўжо другія «гуляць» пачынаюць.

У гэтым выпадку вока рабочага павінна аказаць хуткую дапамогу, нацягнуць «надгук-ўшуву» пілу. У нас за гэтым часта не глядзяць.

Бывае і тое, што піла насквае на сук і псуе зубы.

Сваячасова спраўляць дэфекты варштату—галюныя задка варштатнага рабочага. Ні ў якім разе нельга адрывацца ад працы.

Неабходна заводу двойная дыркулярка. Толькі пры гэтай ўмове шырыня дошкі будзе аднолькавай на ўсёй яе працягласці. Пры адной піле бывае, што дошка выходзіць няроўнай у адным канцы 18 сантыметраў, у другім—19.

Пабіў наш завод рэкорд у адносінах працы «упорного» століка. Звычайны столік распрацоўвае сярэд даўжынёю у 3 арш. і таўпчыняй у 4 вяршкі. Нашы-ж рабочыя прыстасавалі свае столікі да абрэзкі дошак 9 арш. даўжынёй і 5 вяршкі шырынёй. Пры гэтым процант глума зусім малы. Прадукцыйнасць

10 тысяч на дапамогу вынаходству

Ільготы вынаходцам

Для дапамогі рабочаму вынаходству ў канцы 1925 г. пры прэзідыуме ВСНГ БССР было ўтворана бюро, якое павінна было разглядаць прапановы вынаходцаў, аказаць ім тэхнічную дапамогу, кансультацыю, афармляць дакументы для атрымання патэнтаў і дапамагаць у рэалізацыі.

На працягу першага году свайго існавання бюро займалася папулярызатарый ідэй рабочага вынаходства.

У першы год паступіла 15 вынаходцаў. З іх 6 мелі характар «вечнага рухавіка»—фантастычнай непатрэбнай ідэй. Гэта былі першыя крокі рабочага вынаходства.

Але ўжо тады мы мелі дзве каштоўныя прапановы—камбінаваная печка Корсака і настольная вага бяз гір рабочага Рапапорта.

У 1926-27 г. паступіла ўжо 38 аяў ад розных вынаходцаў, 10 з іх заслужылі поўнай увагі.

Гэта ўжо былі ня вечныя рухавікі, а ў большасці складаныя машыны і прылады, якія маглі быць скарыстаны для прамысловасці, як напрыклад: карбуратар для авіяцыйных рухавікоў Мароза, стэрылізатар Манюскага і г. д. Усім ім была аказана належная тэхнічная дапамога.

1928 год даў ужо зусім салідныя прапановы: напрыклад, машына для вырабу вучнёўскіх шпалкаў (тав. Мінкоў), апарат Пярова для падліку статыстычных карткаў, прыбор для аўтаматычных спроб збожжа (тав. Раман) і г. д. Усе гэтыя практычныя мелі карыснае значэнне, але ня мелі належных разлікаў. Вынаходцам была аказана поўная тэхнічная дапамога.

Даклад бюро садзейнічаючы быў заслухан на апошнім пасяджэнні СНК, які вызначыў далейшыя шляхі развіцця дапамогі рабочаму вынаходству.

Савет Народных Камісараў адзначыў, што ў апошнія часы наглядаецца значны рост рабочых вынаходцаў, якія даюць карысныя вынікі ў прамысловасці, народнай гаспадарцы, і прапанаваў усім дзяржаўным установам і грамадскім арганізацыям дапамагаць росту вынаходчых ініцыятыў рабочых і інжынерна-тэхнічных сіл.

СНК настанавіў утварыць пры ВСНГ спецыяльны фонд і асыгнаваў для арганізацыі фонду 10.000 руб.

Вынаходцы атрымліваюць ільготы пры паступленні ў тэхнікумы, рабфакі і вышэйшыя школы. Актыўным прапанавана распаўсюдзіць на вынаходцаў ільготы адносна кварцэрных умоў, даныя навуковым працаўніком.

М. П.

Умовы работы пагоршыліся

(Хлебапякарня ЦРК, Мазыр)

Раней рабочыя хлебапякарні мелі свой спецыяльны цакой, дзе яны пераапрацоўвалі і абедалі. Ня граба

За практычную работу Асоавіяхіму

За сталую працу

У штодзённай практычнай рабоце наступнага пасля «тыдню абароны» часу мы павінны ўлічыць усе магчымасці, усе сілы і шляхі ўзмацнення абароназдольнасці краіны.

Не дапусіваючы памылак мінулага году, мы павінны зараз-жа ўзяцца за замацаванне ўсіх дасягненняў другога «тыдню», прыцягнуць зараз-жа ўсе новыя сілы, што ўліліся ў рады Асоавіяхіму, размеркаваць фінансавы фонд з такім разлікам, каб было чым разгарнуць масавую работу.

Асноўная задача ў рабоце таварыства цяпер—гэта ўсебаковае ўзмацненне існуючае сеткі пазавых ячэек, а пасля гэтага можна будзе перайсці да яе разгортвання. За лік колькасці гурткоў, ячэек і куткоў пі ў якім разе не павінна цярапець якасць іх работы.

Калі за «тыдзень абароны» не ўдалося дакладна абследаваць становішча і работы ўсіх пазавых ячэек з тым, каб унесці ў іх работу і неабходнае палепшэнне, дык треба зрабіць зараз-жа, як практычнае замацаванне «тыдню абароны».

Сур'ёзны практычны падыход да пытанняў, звязаных з ўзмацненнем абароназдольнасці краіны, павінен служыць адыходным момантам за ўсёй рабоце ня толькі ў «тыдзень абароны», але і ва ўсёй бягучай штодзённай дзейнасці таварыства. Побач а гэтым, варта ўсімі мерамі агітацыйнага парадку зноў мабілізаваць агульна-грамадскую думку навокал пытання абароны. Треба памятаць, што «тыдзень абароны» служыў толькі адыходным момантам для больш глыбокай сістэматычнай сур'ёзнай работы працяжнага характару.

З асаблівай настойлівасцю ў працэсе ўсёй далейшай работы варта скарыстаць абуджаную да пытанняў абароны актыўнасць з боку нашай кваліфі-

каванай савецкай грамадзкасці. У гэтых адносінах намі павуль што яшчэ мала зроблена, а разам з тым перад кваліфікаванымі ачыікамі Асоавіяхіму на прадпрыемствах трэба паставіць задачы, звязаныя з рэальным укладам у справу абароназдольнасці краіны іх творчай энэргіі і ведаў.

Уцягненне ў работу пазавых арганізацый Асоавіяхіму пачынаецца запаса пераменьнікаў і моладзі, якая прайшла дзпрызычную пад-

Ваянізацыя ўваходзіць у штодзённую работу

рыхтоўку, павінна быць пастаўлена ў аснову ўсёй работы.

«Тыдзень абароны», які зараз закончыўся, гэта толькі абуджэнне грамадзкае пільнасці да пытанняў ваеннай небяспекі і гэта сьведчыць пільнасці, выхаваная на далейшай дзелавой рабоце, павінна даць непарыўную барацьбу за захаванне і ўзмацненне нашага мірнага сацыялістычнага будаўніцтва.

Не паўтараючы памылак мінулага году, мы павінны дасягнуць таго, каб «тыдзень абароны» гэтага году замацаваць поўнасьцю.

Н.

„Бядняцкая дзсятка на абарону“

(В. Масьлёнка, Крупецкага раёну)

15 ліпеня сельсаветская партыйная і камсамольская ячэйка рабіла ў Масьлёнцы свой карговы адкрыты сход. Пародак для мае два цікавыя пытаньні: „тыдзень абароны“ і зямляўпарадкаваўчая праца па раёне. На сход звязаліся шмат беспартыйных сялян.

Снончыліся даклады і пытаньні. Пачаліся выкікі спрэчкі. Кожны хоча выказацца.

Ужо зайшло сонца, а спрэчкі ў самым разгары.

Пасля ўсіх спрэчак адкрылі запіс добрахвотных ахвяраванняў у фонд

„тыдню абароны“ і запіс у члены Асоавіяхіму.

Не дабіцца да стала, дзе запісваюць. Вынягаюць кабеты хустачкі з завязанымі ў вузэльках грашма, вымаюць і кладуць на стол.

Някай ведае замежны буржуі маю блыцкую дзсятку,—кажа жвавіна...

Сход завяршыўся, а запіс усё цягнуцца. Сяліне разбіліся на кучкі і вядуць гутаркі з пасобіямі таварышамі. Адчуваецца нешта вельмі новае, ба-дэбрае.

Васілеўсі.

Паход Бабруйскага камсамолу

(Ад нашага нарэспандзента)

Парад закончан. Апошнія словы ўзброіўшыся стрэльбамі, камса-

Пакарэднія вынікі „тыдню абароны“ на Ма-зыршчыне

Першыя далёка ня поўныя весткі, якія надыходзяць з месца, даюць ясны малюнак усяго ўздыму работы на ваянізацыі.

Асноўнае адрозненне «тыдню абароны» гэтага году ад «тыдню абароны» мінулага году гэта тое, што цяпер работа адчувалася ня толькі ў горадзе, але і па ўсёй акрузе. Асабліва гэта было прыметна ў вёсцы і пагранічнай паласе акругі, дзе сялянства знаёмілася з тым, як жыўдуць працоўныя на той бок пагранічных слупоў.

Усюды па акрузе праводзіліся скарбоначныя зборы, падпісныя лісты. Амаль што на ўсіх прадпрыемствах рабочыя адпрацавалі па дзве гадзіны ў фонд «тыдню абароны».

«Тыдзень абароны» даў значны дасягненні ў практычнай рабоце па ваянізацыі: праводзіліся скарбніцтвы па страляльні, праведзена газакурваньне. Вялікая работа прароблена ў падшэфнай вёсцы, дзе арганізавана некалькі ячэек Асоавіяхіму. Ян у горадзе, так і на мясцох, праведзены ваісковыя паходы арганізацый Асоавіяхіму і камсамолу.

Г. і В.

Бойка і папойка на „баявую гатоўнасць“

Паровнаму мы праводзілі «тыдзень абароны». Хто наладзіў вечары дакладаў, хто выходзіў на манэўры, а хто рабіў бойкі ў памяшканні. «Лешы» ва ўсіх правёў «тыдзень абароны» мясцом саюзу гарміліцкай г. Барысава. Парашылі на сходзе супрацоўнікаў паставіць даклад аб «тыдні абароны», а пасля дакладу, вечар. І для гэтае мэты купілі 200 бутэлок піва і розных іншых напіткаў.

І што-ж вы думаеце, было не дзі дакладам. Нахліліся і п'яныя і распаталі бойку. Па думцы арганізатараў вечару, бойка—адзін з «лешных» відаў ўзмацнення абароназдольнасці краіны.

Сьведка.

Працаваў толькі старшыня

Ваіцэвіцкая ячэйка Асоавіяхіму налічвае каля 200 членаў, але-ж яна нічога ня робіць.

Узмімку сё-тое рабілі, а зараз зусім адсутнічае ўсялякая работа. Членскія ўносы таксама ня збіраюцца рэгулярна.

Мы чакалі, што работа пойдзе ў су-пляць з «тыднем абароны», але-ж, як відаць з першых дзён надрыхтоўкі да гэтага «тыдню абароны», дык сьведчаваць на лепшае няма чаго. Да «тыдню абароны» рыхтаваўся толькі адзін старшыня ячэйкі, а іншыя члены бюро і рэдакцыя Асоавіяхіму былі ў са-

25-га містанда Віткіна піша заяву ў саюз.

28 містанда саюз накіроўвае чамусьці заяву Віткінай у РСІ Гэты «спрытыны» ход трэба адначыць: ён называецца—«зваліць з хворай галавы на адарову». На што займацца працоўнымі канфліктамі. «РСІ разгледзіць»...

Але РСІ не заўсёды патурэе гультаём. 1-га жніўня РСІ пераслала заяву Віткінай у інспекцыю працы. 6-га жніўня інспекцыя працы паведамляе райвыканкому і саюзу, калі будзе слухацца справа і прапануе прысаць сваіх прадстаўнікоў. Да 24-га жніўня ад РСІ і ад саюзу—ні адказу, ні прывітаньня. Схаваліся.

24-га жніўня інспекцыя працы пасылае напамінаўне. Прайшоў месяц, і ўсё ціха—ні гуку.

26 студзеня 1928 г. інспекцыя працы пасылае другое напамінаўне.

Нарэшце, 30-га студзеня саюз ідзе адказ і просіць разабраць справу ў трэцейскім судзе. Інспекцыя працы згаджаецца і назначае пасяджэньне трэцейскага суду на 4-га лютага Выклікаюцца бакі. Але 4-га лютага бакі не зьявіліся. Пасяджэньне суду пераносіцца на 19 лютага—бакі ня прыйшлі. Справа назначаецца слуханьнем у трэці раз—на 5 сакавіка, бакі не зьяўляюцца...

10 сакавіка раптам атрымліваецца адносіна Жыткавіцкае РСІ: «Прыяце, для чаго ўвесь гэты шум... Віткіна ўжо працуе з 1-га сакавіка... Спынеце-ж «гідру бюракратызму»...

Пачасаў інспектар працы ў пачынаць, зьдзівіўся крыху такім неспадзяваным зваротам справы, паведаміў аб гэтым саюзу, атрымаў адвальняючы адказ і палажыў «справу Віткінай» у архіў.

16-га сакавіка Віткіна піша ў саюз і ў інспекцыю працы новую заяву, у якой паведамляе, што ёй далі работу, але не ранейшую, а новую,

Талы трэцейскі суд у сваю заяву заочна і настанавіў на карысьць Віткінай. Чаму? Бо бакі ня прысутнічалі. Раўмачэньне бакоў не заслуханы...

Але такая ўжо гудыня ў хаванкі, усё робіцца «ў дэману».

23 красавіка Віткіна дабралася да бюро нагляду Мазырскага аддзелу працы.

25 мая бюро нагляду скасавала пастанову трэцейскага суду і прапанавала аднавіць Віткіну на рабоце...

... Гульня цягнулася 8 месяцаў. Яна была вытрымана абодвума бакамі да канца без аднаго парушэньня правіл гульні. Ні прадстаўнік саюзу, ні прадстаўнік РСІ ні разу за ўсе 8 месяцаў не паказаліся хоць-бы на адну хвіліну. Што датычыць Жыткавіцкае РСІ, дык гэта яшчэ зразумела—мы ўжо прывіклі сутыкацца з адміністратарамі-бюракратамі. Але што сказаць аб прафработніках саюзу працасьветы. Ці можа тое, што было ў справе Віткінай, ёсьць асобны від абароны інтарэсаў члена саюзу.

8 месяцаў цягнуўся канфлікт, увесь час была барацьба шляхам паліровай перастрэлкі і за 8 месяцаў—ніводнага жывога твару. За выключэньнем твару самой Віткінай, які быў скрыўлены пакутамі і горам...

Але ў гэтай справе ёсьць яшчэ адзін цікавы момант. Віткіну запрапанавана аднавіць на працы, аб выплаце за прымушаны прагул у пастанове бюро нагляду—ні слова. Чаму? Чаму бюро нагляду забыла аб такой важнай «дэталі»?

Чаму ня прыпятнуты да судовай і матарыяльнай адказнасьці вінаватыя ў зьдзяках а Віткінай?

Бо ясна, як два разы па два—чатыры, што ў справе адміністратара Жыткавіцкага РВК і прафпрацаўнікі пачыны несьці палкавую адказнасьць.

Чакаем берадкладнага адказу. Ібраўдзін.—

шак 9 ари. даўжаней і 5 варш. шырыней. При гэтым процент глуму зусім малы. Прадукцыйнасьць працы, зразумела, ад гэтага выграе.

Такім чынам, мы бачым, што якасьць прадукцыі пмаг у чым залежыць ад ініцыятывы, уважлівасьці і пільнасьці рабочых.

Сачыць за варштатам, не вароніць у патрэбную мінуцу справіць інструмант—зарука поспеху ў працы.

С. ЕЛІН.

лі свой спацыяльны чакон, дзе яны пераапрачаліся і абодва. Ня траба было прымаць стравы ў намяшкань, ні пякарні, вопратка не вялася дзе пачала.

Цяпер гэты павой занялі мяшкані з мукой. А пакойчык для пераапрапаньня адвядлі над печкай.

Увядзе сабе, якая гарачыня ўлетку ў гэтым пакоі—дыхаць ня ма чым.

Сьпіць ахова праці! Пекар.

(Ад нашага карэспандэнта)

Парад закончав. Апошнія словы сакратара акругкому камсамолу т. Цішкевіча—«Няхай жыве ўзброены камсамол, ура!» Магутнае ура-ра пранеслася па ўсёй камсамольскай арганізацыі, якая ўжо была падрыхтавана да вайсковага паходу. Прапару мінут пайшлі пад гукі аркестру першыя шэрагі «чырных», да іх далучаюцца калёны «сініх» і разам ідуць у вайсковую часць браць стрэльбы.

Узброіўшыся стрэльбамі, камсамольцы зноў арганізаўць свае рады і ў пачатку 10 гадаўня ўвечары гарадская камсамольская арганізацыя пакідае Бабруйск на 24 гадаўня.

Ідуць дзяўчаты і хлопцы. Сьпелы зьмяняюць музыку і наадварот—музыка сьпелы. Зьваду іх цягнуцца гарматы, кулямёты, мінамёты, кухні і абоз.

Цёмная ноч. Ідучы па калені ў пяску, рухаюцца камсамольскія рады. Пыл рэжа вочы і горла. Камандзіры тавораць адно—не адкрываюць рот, дыкайце носам, тады лягчай будзе. Але пыл лезе ў нос і перашкаджае дыханьню. Ня гледзячы на гэта, сярод удзельнікаў паходу адчуваецца высёлы і бадзёры настрой, і ў кожную гадаўну робяць 4-5 вёрст.

«Чырвоныя» з Рагачоўскае пашы зьвярнулі ўлева. Яны таксама, гравнучы ў пяску, робяць пятнаццаці-вёсны пераход.

Пад'яжджае да «сініх» калён коньнік і пытаецца: «якія гэта, «сінія» ці «чырвоныя»? Але на сваё запытаньне правільнага адказу ён не атрымаў, бо яму адказвалі то «чырвоныя», то «сінія».

А 1-я гадз. ўначы дайшлі да месца прызначэньня. Там ужо на лясной прагаліне гарэла вогнішча. Хутка наладзілі кіно, заіграў струны аркестр, выступала «сіняя блюва».

Гарэлі дзесяткі вогнішчаў, лясная прагаліна была моцна асьветлена і па чорным лесе далёка разносіліся камсамольскія песні.

На зьвэтра, раніцою, сустрачэная «бойка» паміж «чырвонымі» і «сінімі».

Другі вайсковы паход гарадское арганізацыі паказаў, што камсамол вытрымаў баявы экзамен.

«Абарона» рыхтаваўся толькі адзін старшыня ачэйкі, а іншыя члены бюро і радыяныя члены Асоавіяхіму былі ў бану.

3 гуртка ў поле

З колькасьці 150 рабочых хлебоза вода МЦРК у гуртку вайсковых ведаў займаецца ўжо 32 чал. Глумачыцца гэта тым, што ў нас працуюць лазьменна. Аднак, нельга не адзначыць заўважлівасьці рабочых вайсковай справы.

Летнюю вучобу мы замацавалі выхад у поле, дзе прымала ўдзел каля 90 чалавек. Нават рабочыя, якія ў часе выхаду ў поле лавіны былі працывальна прадрывнасьцю, каб ўмовіліся са сваімі таварышамі, каб яны за іх у гэты час працавалі, а самі пайшлі ў паход.

Атрах заводу «Беларусь», які ў гэтым паходзе прадстаўляў сабою нашага супраціўніка, вышаў у поле раней за нас, але-ж мы былі падрыхтаваны лепш і таму мы перамаглі.

У «тывонь абароны» наша ачэйка парашыла правесці ашчэ адзін выхад у поле, каб падагуліць усю работу гуртка вайсковых ведаў.

Бэрман.

**НЕ ЗАБУДЗЬЦЕСЯ
СВАЯ ЧАСОВА
падпісацца на газету
„ЗВЯЗДА“**
—) Н А (—
= ЖНІВЕНЬ =

ЗА 12 ДЗЁН

(З падарожжа маладнякоўцаў па Украіне)

... Паровоз засоп:—Па-аш-шо-оў, па-аш-шо-оў...

Пырскаў дождж. Хмура глядзелі бязмежныя беларускія лясы.

Маланка цудоўным агнём праймала кожную істоту.

Сумную, далёкую і незнаёмную песьню адстуквалі калёсы цягніка, і было радасна пад іх чароўныя тахты глядзець як міхцяцца родныя прасторы Беларусі. Трывожылі думкі аб тым, як спаткаюць нас на Украіне. Мы яшчэ раз праглядаем маршрут свайго падарожжа, выводзім алоўкам: Гомель, Кіеў, Канеў, Магіла Т. Р. Шаўчэнка, Днепра-Пятроўск, Дняпроўскія парогі, Днепрастан, Запарожжа, Харкаў кропка За 12 дзён нам трэба зьвэдаць гэты край. Часу мала. Хутчэй-бы Ноч... Раніца...

Кіеў. Здалёку кідаюцца пазлачаныя купалы Кіева-Пячэрскай лаўры, цяпер музэю які раскінут цэлым гарадком высока над мутным і хмурым Дняпром. Праваднік вагону даў загад зачыняць вокны. Праяжджаем Дняпро. Асыярожна, як быццам не чага бачыцца паўзе цягнік. Гляджу на Дняпро, гляджу на горад, які зьверху ўвесь топіцца ў садох, а зьнізу падмываецца вадок. Цудоўна. Мне чамусьці ўспамінаецца наша лясіста-вазёрная Беларусь...

Яшчэ мосту не пераехалі.

Нейкі пажылы ўкраінец азнавае нам, што некалі на гэтым месцы быў надзвычайны мост, але яго ўзарвалі адыходзячы з Кіеву паліякі. Яшчэ доўга дзядзька апаваджаў нам аб злучэньнях паліякаў, а я слухаю, паглыбляюся і ўсё гэта знаёма для Беларуса. Некалькі хвілін і перад намі аграмадны кіеўскі вакзал. Нізкі і хмуры. Кіеў на нас робіць іншае ўражаньне, чым родны Менск. Дамы высокія, прыгожыя. Вуліцы прасторныя і чыстыя. А вакол дамоў сады і сады. Маватонна сьвязваюць трамвай. Пралятаюць аўтамабілі. Горад ня сьціхае не на хвіліну, шуміць круглыя суткі. Палкае паўднёвае сонца, пасля нашых халодных дажджоў, не дае спакоу. Шчыра яно сьмаліць нашы змучаныя ў дарозе твары. І ад гэтага сонца, ад шчырага ўкраінскага сонца, робіцца сьветла і радасна. Дзень нашага прыезду мы прысьведчылі і надворнаму агляду Кіева. Калі мы позна вечаарам вярталіся да хаты ў гасьцініцу «Марсаль»—было аб чым гаварыць. На павароце адзін з вуліц я з Нікаловічам пачулі, як нейкая дзяўчына ціха сьпявала нячымным беларускім акцэнтам нашу народную песьню:

«Чаму-ж мне ня пець? Чаму-ж ня гудзец?»

Калі ў маёй хатацы парадак ідзець?

Мы глянулі на яе. Яна была незнаёмай, але нешта сумна васільковае блішчэла ў яе прыгожых маладых вачах...

Парк і галгофа. На другі дзень 22 чэрвеня, зраньня мы пайшлі аглядаць кіеўскі парк і галгофу, якая знаходзіцца ў гэтым парку. Высока на гары сярод раскошнай зялёнай аграмадны помнік Уладзімеру, а далёка ўнізе шырокай срабрыстай стужкай расьцягнуўся Днепр. Прыходзяць і адыходзяць лодкі і пераплывы. Па беразе бегуюць грамадлы людзі, ім непакойна. Толькі Дняпро вольны, спакойны, нікуды не сьпяшчыць...

Які раэгон! Як прыгожа!... гаворыць Васіль Каваль. Яго вочы пацямелі, сталі глыбокімі і прыгожымі. Я завадрошчу яму. Ён такі шчыры заўсёды, ў жыцьці і ў творчасьці... Я гляджу і захоплены гэтым вянком. А з боку нехта ціхім і сумным голасам гаворыць дзіўныя словы Шаўчэнка:

«Няма на сьвэце другога Дняпра Няма другой Украіны»...

...Загарованыя прыгоствам накіроўваемся на галгофу. Тут мяне нічога асабліва ня кранула. Нехта з хлопцаў надмеціў, што я не разумею мастацтва. Я гэты на раз не супі-

рочыў мне былі далёкімі і неазумелымі тым мастацкім рэчы, якія былі зьвязаны з жыцьцём і сьмерцю Хрыста. Я самы маладзейшы з маіх падарожнікаў. Я вучыўся толькі ў савецкай школе і ніякіх «божскіх заветаў» не вывучаў. Мне было весела і сьмешна. Пройдуць яшчэ некалькі год і для нашага новага пакаленьня, выхаванага ў савецкай школе, галгофа ня будзе мець ніякай каштоўнасьці. Яна застанеца толькі міфам.

У рэдакцыі «Літаратурнай газеты». Хутка мы накіраваліся ў ДВУ, дзе знаходзіцца рэдакцыя «Літаратурнай газеты». Там нас спаткаў тав. Сьмільніскі. Пасля азнаямленьня і невялікай гутаркі ён нас пазнаёміў бегла з працай газеты і з тымі літаратурнымі сіламі, якія знаходзіцца ў Кіеве. Праз паўгадзіны мы накіраваліся ў кіеўскі акругком ЛКСМУ. Там тав. Сьмільніскі пазнаёміў нас з сакратаром акругкому і агітпропам тав. Зындэрам, з якім ужо ва ўвесь свой час прабываўня ў Кіеве мы не расставаліся. Праз 5 хвілін тав. Зындэр выклікаў рэдактара «Маладога більшавіка» Міколу Грыцаў і загадчыка базы тав. Паўлюкіўскага. З гэтымі таварышамі мы паняны былі на марчмыльскі аглядзець усе больш значныя гістарычна-навуковыя і мастацкія помнікі, якія знаходзіцца ў гэтым старынным гістарычным горадзе. Перад тым, як прыступіць да працы ў нас з камсамольцамі-працаўнікамі акругкому адбылося невялікае пасяджэньне. Яны нам расказалі аб сваёй працы, аб сваіх дасягненьнях і недахопах. Мы ў сваю чаргу раказалі аб Беларусі. Хутка прыехалі рэпарцэры і фатографы. Аўтамабілі

забралі нас на экскурсію па горадзе.

Анатамічны музэй. Я хачу сказаць некалькі слоў пра анатамічны музэй. Пакойчык з аднаго боку ён зрабіў на мяне вялікае ўражаньне, а з другога боку—усё тое, што я там бачыў—бачыў у першы раз. Большасьць экспанатаў, якія там знаходзіцца зроблены з сапраўднага цела. Такія экспанаты могуць прастаяць год 25-30. Наглядна на гэтых экспанатах паказаны ўсе часткі, уся механізацыя здаровага цела. Далей ідуць жывыя дакуманты, таі ці іншай хваробы чалавека. Усе яны робяць няпрэемнае і патрасаючае ўражаньне. Далей ідуць раскрываўленьня чэрпаў і часткі цела самагубцаў і тая аброя пры дапамозе якой было зроблена самагубства. Вось выроўка, вось акрываўлены кінжал, а далей брытва. Ёсьць і запіскі розных самагубцаў. Многія з іх цікавыя. Нават падчас, разумныя, нельга падумаць, што іх піша самагубца. Але ўсё-ж такі большая частка запісак груба наўная, сьмешная... З 82 прагледжаных мною запісак толькі адна была ад пажылай жанчыны, а ўсё астатня—маладых дзяўчат ды хлопцаў і большасьць іх азнавае аб каханьні.

Вечар украінскай культуры. Мы былі запрошаны на вечар, прысьвечаны юбілею газеты «Пралетарская Правда» ў сьвята ўкраінскае культуры. Вечар гуляў ў малым театры, імя Т. Р. Шаўчэнка. Першае слова меў рэдактар газеты «Пралетарская Правда» тав. Шчупак. У кароткай запальваючай прамове ён абмяляваў, як нарадзіўся і ў якіх умовах жыла іх газета. Пасля выступленьня прадстаўнікоў навукі, літаратуры, театру тав. Шчупак гораца вітаў нас,

як прадстаўнікоў маладой беларускай пралетарскай літаратуры. У адказ прамовіў Іл. Барашка. Пасля ўрачыстай часткі адбыўся канцэрт. Самеяе цікавае, што мы пачулі—гэта мілагучная народная ўкраінская песьня: «Дзед кажа ячмень, баба кажа грэчка». У перапынку мы знаёміліся з пісьменьнікамі Я. Саўчэніам, Загулам і іншымі культурнікамі. Прыйшлі дамоў судоменымі ад здавальненьня.

«Адчынеце, беларусы». Раніцою, калі мы яшчэ сьмачна спалі, я пачуў стук у дзьверы. Адчынілі. Прышоў беларус Дзямядо-віч з Каньля, які ў сучасны момант жыве ў Кіеве.—Скажэце калі ласка, ці прыехаў Гурло?—запытаўся ён,—я ўчора прачытаў у газэце, што прыехалі беларускія пісьменьнікі.

Мы пачалі тлумачыць, што на гэты раз на Украіну прыехалі толькі члены «Маладняка».

Далей ён пачаў распытвацца аб нашай літаратуры. Аб новых пісьменьніках ён нічога ня чуў. Просічы перадаць прывітаньні камьяляндам Цішку Гартнаму і Чарнушэвічу ён перадаў ліст на імя Гурло.

Праз пятнаццаць хвілін прышоў другі беларус. Аказалася, што ў Кіеве ёнмаг пражывае беларусаў. Яны нас прасілі ў госяці, але за бракам часу няк на можна было зрабіць ласкі.

—Кіева-Пячэрская лаўра. Днём мы з таварышамі Зындэрам і Паўлюкіўскім пайшлі аглядаць Кіева-Пячэрскую лаўру, цяпер музэй. Перш нам паказалі, каго хавалі ў лаўры. Тут мы знайшлі пмаг «славутых» імён расійскіх катаў, як Сталыніна і інш.

Усе яны хаваліся, як сьвятны і перад іх магіламі маліліся сотні тысяч багамольцаў, якія прыходзілі суды з усіх бакоў былой вялікай Расіі.

Ёсьць пмаг старых магіла на 200 і больш гадоў. На іх плігах знаходзіцца доўгія і наўна-сьмешныя надпісы. Так, на адной з іх выходзіць, што аднаму казаку спачатку адрублілі галаву, калі ён змагаўся з «нявернымі», і толькі потым ён захацеў, каб яго хавалі ў лаўры. Для нас гэта сьмешна, але для абалумчаных паламі людзей, якія прыходзілі за тысячы вёрст маліцца.—гэта ня жарт.

У першую чаргу мы заходзім у галоўную царкву. Ішла служба. Старонькі поп, у залатой рызе, машынальна таваруў мэртвя, даўно завучаны ім словы. З боку стала некалькі здаравенных манахаў. А «дубліка»—некалькі старушак і адзін дзеўні дзялок. Сумна было глядзець на быццам драўляныя твары багамольцаў.

Бегла мы аглядаем абразы, аглядаем помнікі, якія знаходзіцца ў гэтай царкве. Усё барахло прыхмурылася, усё пашарэла. Зправага боку ад уваходу знаходзіцца ў сьцяне помнік Румянцаву. Потым яшчэ нейкаму графу. Гэтыя помнікі настаўлены як сьвятым. Да рэчы сказаць мы знайшлі тут некалькі машчэй. Наш праваднік кажа, што потым мы і самі ўняўніліся, што пад час адна і тая «сьвятая» асоба мае некалькі талоў і другіх частак цела.

(Працяг будзе).
ВАЛЕРЫ МАРАКОЎ.

Па Савецкай Беларусі

Абураючыя адносіны Горацкага РВК да сялянства

(Ад нашага селькора)

У Горацкім райвыканкоме расцьвіў бюракратызм. Асабліва гэта датычыць галоўных кіраўнікоў райвыканкому. Наогул трэба сказаць, што, каб атрымаць якую-небудзь спраўку, дык стоіць не адну пару лапцей або ботаў, ходзячы ў райвыканком.

Па думцы старшын райвыканкому ва ўсіх гэтых «маленькіх недахопах» вінаваты рэгістратар. Зразумела, што гэта ня так. Вось, найбольш яскравы прыклад абураючага выпадку цяганіны і бюракратызму, які мае месца ў Горацкім РВК.

Пачалася гісторыя гэта ў 1925 г. Аднаго селяніна-бедняка К. аштрафавалі тады за самавольную парубку лесу на 10 руб. Грошы былі тэрмінова сплачаны міліцыяй. У пачатку 1926 г. Аршанскі акрыканком зняў штраф і заарпанавалі Горацкаму РВК зварнуць грошы бедняку К.

З К. гэтыя 10 руб. хутка сплачалі, але звароту яму дабіцца ня так лёгка. Спачатку РВК запрапанаваў селяніну падаць афіцыйную заяву аб звароце грошай, прылажыўшы да яе ўсім непатрэбную даведку аб яго сацыяльным становішчы і квіток аб сплачаны грошай. Калі ўсё гэта было дастаўлена К., дык раптам вынілася, што справа знінула невядома буды. Шукалі справу аж да 1927 г. Урэшце справу знайшлі, але ў ёй не аказалася квітка аб сплачаны грошай міліцыяй. Тады селяніну было зноў запрапанавана дастаць ад міліцыі квіткі. І пайшлі шукаць квіткі ды хадзеньні. Ходзіць селянін К. з райвыканком у міліцыю, з міліцыі ў райвыканком, а вынікаў... ніякіх.

Гэта хадзіў селянін да 1928 г., а звароту грошай усё дабіцца ня можа...

К., урэшце, падаў заяву ў Аршанскі АБК і ў ЦВК, які накіраваў яе ўпоўнаважанаму РСІ. т. Васільцову. Тав. Васільцоў дагэтуль яшчэ ня можа знайсці вінаватых—загінуў.

Але вінаватых усё сялянства ведае і бачыць—гэта старшыня райвыканкому тав. Шылінка і яго намеснік тав. Кульбацін.

Выпадак з селянінам К. не адзіны. Фактаў цяганіны і бюракратызму ў Горацкім райвыканкоме колькі хочаш. Хто ня ведае, што калі звярнешся з якой-небудзь справай да старшыні, дык апошні адсылае да намесніка, намеснік у сваю чаргу да старшыні, а ўрэшце, старшыня ці намеснік зусім уцякаюць з райвыканком. Кожны дзень з райвыканком варочаецца дадому ня менш 30 пагрыўджаных сялян. Як-жа ня крыўдзіцца, калі да таго, каб атрымаць нейкую даведку, трэба на гэта патраціць два-тры тыдні.

У горацкага «начальства» з сялянствам гутарка наогул вельмі кароткая. Селянін і ня ведае аб тым, што райвыканком гэта ня толькі старшыня РВК, але цэлая калегія. Бо інакш як-жа можна зразумець адказы і абяцанні старшыні: «я зацвердзіў», «я даў загад», «я вырашыў», «я прапанаваў» і г. д. Усё я ды я—дзе-ж калегіяльнасьць.

Трэба звярнуць увагу на абураючую цяганіну, якая існуе ў Горацкім райвыканкоме і ў якой вінаваты галоўным чынам старшыня і намеснік старшыні РВК. Вінаватыя павінны быць пакараны. Стрыгоці.

Навуковая экспэдыцыя ў Полаччыну

Горад Полацак

16 ліпеня г. г. выехала шматлюдная экспэдыцыя краяўчага т-ва пры БДУ для вывучэння Полаччыны.

Экспэдыцыя ставіць сабе мэтай вывучыць і даследаваць мясцовасці акругі ў напрамках: эканамічным, прыродазнаўча-геаграфічным, культурна-гістарычным, мовазнаўчым і медычным. Экспэдыцыя зоймаецца таксама збіраннем розных матэрыялаў і экспанатаў для ўніверсітэцкіх лябараторый БДУ, Беларускага Дзяржаўнага музея і

акруговага краяўчага музея. Экспэдыцыя мае на мэце папулярызаваць краяўчую працу студэцкага краяўчага таварыства пры БДУ і наогул працы ўніверсітэту; уцягнуць у практычную працу мясцовых краяўчаўцаў па розных галінах дасьледаў і, нарэшце, праводзіць сярод шырокіх працоўных мас Полаччыны культурна-адукацыйную працу.

Усяго ў Полаччыну выехала 23 удзельнікі экспэдыцыі, з іх 4 навуковыя працаўнікі, 19 студэнтаў

ад ўсіх факультэтаў БДУ.

У бліжэйшыя дні выедуць для ўдзелу ў працы экспэдыцыі старшыня краяўчага таварыства пры БДУ рэктар універсітэту праф. Пічэта, які кіраўнік эканамічнай сэкцыі, і праф. П. А. Бузюв—кіраўнік мовазнаўчай сэкцыі.

Асноўным месцам для вывучэння вызначан Вушацкі раён, а для медычнай і прыродазнаўчай камісій яшчэ Вульскі і Лепельскі раёны.

Ал. Аніхоўскі.

МЕНСК

Пехатою вакол сьвету

У Менск прыехалі турыстыя Цэханоўскі і Датунашэвілі, якія робяць падарожжа вакол сьвету. Турыстыя выйшлі з Масквы 1-га студзеня 1926 году і прайшлі за гэты час 15.000 вёрст, 18 рэспублік Савецкага Саюзу і 10 замежных дзяржаў.

З Масквы турыстыя выйшлі ўтрох, але па дарозе трэці падарожнік Караткоў помёр ад азіяцкай ліхаманкі.

Падарожжа турыстыя робяць па заданні Вышэйшага Савету Фізікультуры і рэдакцыі газеты «Комсомольская Правда». Цэханоўскі і Датунашэвілі маюць пры сабе міно-апарат і праводзяць па дарозе міно-экспэдыцыі.

Падарожнікі павінны прайсці 72.000 кілямэтраў пешаходна і абыйсці 42 краіны. Маршрут падарожжа разлічана на 5 год.

Турыстыя прабудуць у Менску 5 дзён і прычэпаюць па клібах рэдленцкіх аб сваім падарожжы.

Пабудова цэнтральнай малочнай

Пабудова цэнтральнай малочнай разгортваецца хуткім тэмпам. Буды-

Назначэньні

З прычыны асабістай просьбы т. Вансоўскага, выкліканай пераходам яго на сталую працу ў газету «ОРБА» ён вызвалены прэзідыумам ЦВК БССР ад абавязкаў намесніка наркома асветы.

Т. т. Жылуновіч і Шастакоў назначаны намеснікамі наркома асветы. Т. т. Масюкоў і Адымовіч Аляксэеў назначаны намеснікамі наркома земляробства.

На карысьць кітайскіх рэвалюцыянэраў

Аб'яднанае бюро ячэек Мопру ДПУ наладжвае ў суботу 28 ліпеня ў сады «Прафінтэра» вялікі вечар-канцэрт у карысьць кітайскіх рэвалюцыянэраў. Там-жа адбудуцца вясельныя перагонкі з прызамі, якія арганізуе «Дынама».

Забруджаньне вады

«Зьявілі» атрымала заяву ад 52 грамадзян Людаманьскай і Мала-Татарскай вуліц і завулкаў аб тым, што ў вышываных ракі Сьвіслачы і каля Людаманьскага саўгасу купаюць коня і мыюць розную брудную бялізну і аначы. Усё гэта вельмі забруджвае ваду, якой карыстаецца насельніцтва для піцьця і

У Савеце Народных Камісараў БССР

Праект 5-гадовага пэрспэктыўнага пляну народнай гаспадаркі

Саветам Народных Камісараў быў заслухан даклад Дзяржаўнай Пляннай Камісіі аб 5-цігадовым пэрспэктыўным пляне разьвіцьця народнай гаспадаркі і культуры. Гэтая пяцігодка складаецца ўжо другі раз і ахапляе перыяд ад 1928-29 па 1932-33 г.

У галіне сельскай гаспадаркі мяркуецца павялічыць пасевную плошчу з 3,4 млн. гект. у 1927 г. да 3,75 млн. гект. у 1932 г. Доля збожжавых культур памяншаецца з 76 проц. да 69 проц. усё пасевнае плошчы і адпаведна павялічыцца плошча пад тэхнічнымі і працаёмстымі культурамі. Лік жывёлы ў пераводзе на буйную рагатую жывёлу павялічыцца з 3.465 тыс. галоў у 1928 г. да 3.890 тыс. галоў у 1933 г. Валовая прадукцыя сельскай гаспадаркі з 715,1 млн. руб. у 1927-28 г. павялічыцца да 1.044 млн. руб. у 1932-33 г. або ў 1½ разы. Пяцігодка прадугледжвае жывёлагадоўчы ўхіл нашай сельскай гаспадаркі. Мяркуюцца, што доля жывёлагадоўлі ў валовай прадукцыі сельскай гаспадаркі павялічыцца з 39 да 44 проц. Выхад таварнага ільнянога валакна павялічыцца з 7 да 32 тыс. тон, а масла-семя з 12 да 44. Фінансаваньне сельскай гаспадаркі з 35 млн. руб. у 1928-29 г. мяркуецца павялічыць да 71 млн. руб. у 1932-33 г.

Паколькі галоўнай задачай індустрыялізацыі народнай гаспадаркі зьяўляецца разьвіцьцё прамысловасьці, то пяцігодка прадугледжвае павялічэньне валовае прадукцыі цэлавальнай прамысловасьці з 115,5 млн. руб. да 509,8 млн. руб., або ў 4½ разы. Да канца пяцігоддзя мы будзем мець шмат галін прамысловасьці, як галытарэйная, выраб штучнага шэўку і г. д., якіх зусім ня было раней. Каб палепшыць дастаўку апарату, мяркуецца павялічыць у 7 раз прадукцыю торфавай прамысловасьці. Лік рабочых у прамысловасьці БССР павялічыцца ў 1½ разы, сабекошт зьнізіцца на 20 проц., прадукцыйнасьць працы павялічыцца на 77 проц., а зарплата на 25 проц. Гэта будзе дасягнута шляхам вяльварнага прамысловага будаўніцтва, аб чым можа сьведчыць тое, што за пяцігоддзе мяркуецца пабудаваць 74 новыя прадпрыемствы і ўкласці ў новае будаўніцтва па БССР 140 млн. руб.

Прамысловасьць будзе пераводзіцца на новую энэргэтычную (сілавую) базу—электраэнэргію. Магутнасьць электраўстановак з 16 тыс. кілэват павялічыцца да 72 тыс. кілэват, а выраб электраэнэргіі з 33 да 222 млн. квт. гадзін.

Такое вяльварнае будаўніцтва прыцягне шмат насельяня да работы ў гэтых прадпрыемствах. Мяркуюцца што лік наймінага персаналу з 1926-27 па 1932-33 г. павялічыцца з 242 тыс. да 394 тыс. чалавек.

Але паколькі з прычыны аграрнай перанаселёнасьці беспрацоўе на гэты перыяд яшчэ застаецца на змаганьне з ім ва 5 год будзе зьдэкаванана 12,8 млн. руб. Гэтыя срэды пойдуць амаль што выключна на лініі працоўнага дапамогі беспрацоўным: на працоўныя калектывы і грамадзянскія работні.

У зьвязку са значным прамысловым будаўніцтвам і адчыньнем новых прадпрыемстваў будзе наглядцацца вяльварны прырост насельяня ў горадах. Каб гэта не перашкодзіла разьвіцьцю сельскай гаспадаркі і культуры, трэба будзе забяспечыць пераход часткі пераходнага насельяня ў сельскую гаспадарку і культуры.

СНК БССР прыняў да ведама гэты плян і дазволіў Дзяржаўнай Пляннай Камісіі накіраваць яго ў Дзяржаўную Плянную Камісію Саюзу ССР, адзначыўшы, што ўстаноўкі ў гэтым пляне зьяўляюцца мінімальнымі. Разам з тым СНК даручыў Дзяржаўнай Пляннай Камісіі і адпаведным народным камісарыятам працягнуць працу па канкрэтызацыі пляну з тым разлікам, каб да адпаведнага тэрміну гэты плян быў паданы на разгляд СНК БССР.

СНК даручыў Дзяржаўнаму і ўсім адпаведным установам зрабіць заходы да шырокага абгаварэньня праекту пяцігодкі сярод шырокіх мас рабочых і сялян.

Праект закону аб кватэрнай плаце ў гарадох

Саветам Народных Камісараў быў прыняты і накіраваны на зацверджаньне ЦВК праект новага закону аб кватэрнай плаце.

Паводле гэтага праекту кватэрная плата павінна накрываць усё выдаткі па будынках і вылічаецца ад 26 да 31 кап. за 1 кв. мэтр жылое плошчы ў месці для гарадоў з колькасьцю насельяня больш 5 тыс. і ад 22 да 26 кап. за 1 кв. мэтр у месці для іншых гарадоў.

Гэтую плату павінны плаціць рабочыя і служачыя, якія зарабляюць ад 90 да 100 руб. Для асоб, якія маюць заробтак менш за 90 руб. у месці, устанавляюцца адпаведна іх пэнісіі скідкі ад 5 проц. да 75 проц. асноўнай стаўкі. Рабочыя і служачыя з заробткам да 20 руб., пэнісіяны, якія атрымліваюць пэнісію ня вышэй 25 руб., беспрацоўныя, зарэгістраваныя на біржах працы або ў саюзях, вучні, семі чырвонаармейцаў, якія ня маюць самастойных крыніц даходу, аплачваюць памяшканьні па 5,5 кап. за 1 кв. мэтр. Для рабочых і служачых, якія зарабляюць вышэй 100 руб. у месці, устанавляюцца адпаведныя надбаўкі да асноўнай стаўкі. Літаратары і мастакі, якія зарабляюць ад сваёй працы ня вышэй 300 руб. у месці, а таксама каапераваныя саматужнікі прыраўноўваюцца да рабочых і служачых.

Праект таксама ўстанавляе кватэрную плату саматужнікаў, рамеснікаў і гандляроў.

Гэтыя кватэрныя таксы лічацца нармальнымі для упарадкаванае кватэры сярэдняй катэгорыі, прычым гарадзкія саветы абавязаны ўстанавляць рад пэнісіі кватэр у залежнасьці ад іх тэрытарыяльнага разьмяшчэньня і ступені іх упарадкаваньня.

Праект прадугледжвае скідкі з кватэрнай платы для кватэр, што знаходзяцца далёка ад цэнтру, ня маюць вадаправоду або каналізацыі (там, дзе маецца гэтая сетка), за цёмнымі і прахаднымі пакоі, за падвалы і за вышываныя памяшканьні (г. з. мансарды).

Паводле гэтага праекту кватэрная плата ўносіцца рабочымі, служачымі і асобамі, да іх прыроўненымі, не пазьней 10-га дня наступнага месяца, а іншымі катэгорыямі платнікаў—не пазьней 10-га дня таго месяца, за які плата належыць.

Дзейнасьць гэтага праекту павінна пачацца на ўсе дамаўладаньні, апрача пабудаваных на падставе права забудовкі—у апошніх кватэрная плата ўстанавляецца на падставе дагавораў найму.

Бязьдзейнасьць мазырскага «Звету»

МАЗЫР. (Уласныя вэр.). Праца па зямляназдаленьні працоўных лётэраў і перасяленьні ў ішчыя мясцовасьці (Біра-Біджан, Брым) праходзіць марудным тэмпам. Прадстаўлены народ на 15 сем'яў для перасяленьня ў Біра-Біджан—застаўся некарэстаным. Народ на прасяленьне 67 сем'яў у Брым выканаваў выноўнасьцю.

Прычына маруднага выкананьня нарэду наступная. Акруговы савет таварыства Звет і яго члэйкі на месцох зусім сьляды і нічога не зрабілі на лініі арганізацыі лётэраў для перасяленьня.

Зямельнымі органамі на месцох у лётэраў зямляназдаленьні выдзелена для лётэрскага насельніцтва 472 гектары зямлі. Заданьне выканана на 52 проц. На гэтай зямлі арганізавана адна толькі сельгаспадарчая арцель і 4 сядовагародні таварыства. Апрача гэтага, ў раёне раённаў акругі замаравана за працоўнымі лётэрамі 875 гектараў, але на гэтай зямлі яшчэ нічога не арганізавана.

Весткі з месца

— АРГАНІЗАВАЛАСЯ МАЛОЧНАЯ АРЦЕЛЬ у вёсцы В.-Зімовішча, Калінавіцкага раёну (Мазырскага). У арцель зацікалася 80 гаспадароў. Сяляне здаюць штодзённа малака ў арцель, дзе яно перапрацоўваецца ў сметанковае масла. (Наш селькор П. Матла).

— КАЛЯ ТРОХ ПРОЦАНТАЎ СКЛАДАЮЦЬ накладныя выдаткі да звароту Слабадзкага спажывецкага таварыства (Мазырскага). Наогул, кааперацыя працуе добра. Павялічыўся паяны капітал да 3.000 рублёў. Закуплена 2.000 пуд. жата. Паймачкі зарае забасцьпечана мукой. За 9 месяцаў працы кааперацыя мае 1.000 руб. чыстага прыбытку. (Наш селькор—Пайшыч П. А.).

— НА ВУЛІЦЫ ТРЫМАЮЦЬ ПАЖАРНУЮ ПМПУ ў вёсцы Пераарове, Тураўскага раёну. Рукавы да яго—у старшыні сельсавету. Варты ў вёсцы таксама няма. Сельсавет не клапаціцца аб пажарнай аховы і ахове маёмасьці. (Наш селькор Швэд).

— НЕ РЭАГУЕ НА ЗАМЕТКІ СЕЛЬКОРА БУДА-КАШАЛЕЎСКИ РАЙВЫКАНКОМ (Гомельшчына), што накіроўваюцца яму для расьсьледваньня і прыняцьця належных мер. Рэдакцыя накіроўвае на іх адпаведныя органы.

